

San Pablo Corinto

vũ'ejoopo pa'inare charo chũ'o tocha saosi'ea'me

Chũ'o saosi'ea'me

1 ¹ Chũ'ũ, Pabloji, ie chũ'o tocha saomũ, mai majapãijua'ia Sóstenena'me. Diopi chũ'ũna Jesucristo chũ'ũre saosi'kua'mũ, Repaũ chũ'ore chũ'vaa'kũ chini. ² Mũsanũkonare Corinto vũ'ejoopo pa'inare, Jesucristo'te cuasakuanupũ'te, ija'ova tocha saomũ chũ'ũ. Mũsanũkonapi re'oja'che pa'ijũ cu'ache cho'omairo paapũ chini chẽa paamũ Jesucristo mũsanũkonare. Ũcuachi'a chekũnare, Jesucristo'te cuasanare chekũchejũna pa'inare tocha saomũ chũ'ũ ie, ñaa'jũ chini. Repaũ Jesús, Maire Paakũ ũcuachi'a repanare paamũ. ³ Mai Ja'kũ Dios, Maire Paakũ Jesucristona'me na'a rũa re'oja'che cho'okaijanaa'me mũsanũkonare, re'oja'che paapũ chini.

Jesucristo re'oja'che cho'okaiche'te kũamũ

⁴ Jesucristoji mũsanũkonani re'oja'che pa'iche cho'okaiũna mũsanũkona re'oja'che pa'iche'te cuasakũ, mai Ja'kũre Diore pojokũ, “Re'orepamũ”, chiikũ'mũ chũ'ũ. ⁵ Repaũ Jesucristo mũsanũkonare si'ache ĩsisi'kua'mũ. Dios chũ'o asa chẽañena'me Repaũ chũ'o chũ'vamasiche ĩsisi'kua'mũ Repaũ mũsanũkonare chekũnani masi chũ'vaa'jũ chini.

⁶ Chũkũnapa Jesús pa'iche'te mũsanũkonani kũarena asa chẽa Jesucristoni jovosinaa'me mũsanũkona. Jovorena Ũcuajji mũsanũkonani cho'okaiũna re'oja'che pa'ijũna ña, “Pablo chũ'vasi'e chũ'o ũcuarepaa'me”, chiime chekũna. ⁷ Mũsanũkonare Jesucristo jo'e rajache pojojũ cha'anare Dios ĩsiche si'ache pa'iche re'oja'che karama'mũ, Repaũ Rekochoji cho'okaiũna. ⁸ Repaũ Jesucristo, Maire Paakũ, cuhama'ñe re'oja'che cho'okaiũ pa'imũ, maipi re'oja'che paapũ chini. Maipi Repaũ rairũmũ cu'ache peona paapũ chini jo'e rairũmũjatũ'ka re'oja'che cho'okaiũ pa'ija'mũ Repaũ maire. ⁹ Dios Repaũ cho'ora chiiche jorema'ñe peore

ũcuarepa cho'okũ'mũ. Ũcuauji maire chēasi'kua'mũ, Repau Mamakũni Maire Paakũ Jesucristoni ja'me re'oja'che paapu chini.

Jesure cuasanata'ni sãĩnechi'a pe'ruce'te kuamu

¹⁰Mũsanũkonare, chũ'ũ majapãijanare, Jesucristoji chũ'ũkũna rũa chũ'vamũ chũ'ũ, ũcuamakaru te'ekuanuchi'a pa'ijũ sãĩnechi'a pe'rujũ, “Chũkũnaa'me chekũnare na'a re'oja'che pa'ina”, chiima'ne paapu chini. Pe'ruma'ne ũcuachi'a ũcuate'e cuasaju pa'ijũ ũcuate'eujakuanupũ jovo re'oja'che pa'ijũ'ũ. ¹¹Mũsanũkona sãĩnechi'a i'kaju cavache Cloé vũ'e pa'inapi kuasinaa'me chũ'ũre. ¹²Te'ekuanuchi'a pa'ijũ sãĩnechi'a cuhejũ ũcuauko ija'che i'kajuasome mũsanũkona: “Chũkũna Pablo neena'a'me”, chijũasome te'ekuanupũ. Chekũkuanupũ, “Apolos neena'a'me chũkũna”, chijũasome. Chekũkuanupũ, “Pedro neena'a'me chũkũna”, chijũasome. Chekũkuanupũ, “Cristo neena'a'me chũkũna”, chijũasome. ¹³Jã'aja'ne pa'iche cu'amũ. Jesucristo ca'nivũ ũcuate'eca'nivũ'me. Repau neena ũcuaja'che ũcuate'eujakuanupũ'me. Chũ'ũpi, Pabloji, mũsanũkonare kurususē'verona jũni ro'ikaimanesi'kua'mũ. Jesucristo'mũ mũsanũkona cu'ache cho'оче kurususē'verona jũni ro'ikaisi'ku. “Pablo'te cuasanaa'me chũkũna”, chijũ okoro'vecojũomanesinaa'me mũsanũkona. “Jesucristo'te cuasanaa'me chũkũna”, chijũ okoro'vecojũosinaa'me mũsanũkona. ¹⁴Chũ'ũ inarechi'a okoro'vesi'kua'mũ: Crispona'me Gayo'te. Jainũkore okoro'vemanesi'kũjekũ Diore pojokũ, “Re'orepamũ”, chiimũ chũ'ũ. ¹⁵Chũ'ũpi chekũnare na'a jainũkore okoro'vesi'kũ pa'ito, “Pabloni cuasaju okoro'vecojũosinaa'me chũkũna”, chiira'ame mũsanũkona chũ'ũre. ¹⁶(Ãa, ũcuachi'a chekũnare Estéfana'me repau majapãi okoro'vesi'kua'mũ chũ'ũ. Chekũnareta'ni okoro'vemanecosomũ chũ'ũ.) ¹⁷Dios chũ'ũre pãire okore ro'vea'kũ chini raomanesi'kua'mũ. Mũsanũkonani Repau chũ'ore chũ'vaa'kũ chini rao-si'kua'mũ chũ'ũre. Jesucristoji pãĩ ũcuaukore kurususē'verona jũni ro'ikaisi'kua'mũ, Repau'ni cuasajũna oiũ cu'ache'te ũsekasa chini. Mũsanũkonare rũhi'ne kũasi'kua'mũ chũ'ũ jã'a mũsanũkonapi jũniso vati toana sani uujũ chini. Rũhi'ne kũama'ne chũ'ũ cuasachechi'a che'choru, Jesucristo maire cho'okaisi'e Dios pa'icheja saimanera'ame mũsanũkona.

Jesucristo peore masiche'te kuamu

¹⁸Pãĩ Jesucristoni cuasamarũ vati toa saijana ũcuauko, pãĩ cu'ache cho'оче'te Repau jũni ro'ikaisi'ere pãipi kũajũna asani, “Pãĩ vesũna i'kache'me jã'a”, chijũ cuasame. Maireta'ni Repau pa'icheja saijanare jã'aja'ne chũ'vachũ'ore asato re'oja'imũ. Jã'aja'ne cuasaju, “Dios peore masikũ'mũ”, chiime mai. Jã'ajekũna Repau chũ'ore asaju Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ere asamasi Repau'ni jovorena mai reko'õã care'va-kaisi'kua'mũ Dios. ¹⁹Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

“Chũ'u, Dios, pãi, 'Rũa masime chũkũna', chiinare repanajẽ'e vesũche'te cho'o ñoja'mũ.

Chũ'ũpi ãseto repana masiche repajẽ'e peoja'mũ”, chiimũ Dios. Jã'aja'ñe chiimũ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e.

²⁰Pãi rũa masinare ñani, “Rũa vesũme ina”, chiimũ Dios. Aperũmũ Repaũ chũ'usi'e judíopãi che'chonare ñani, “Masi che'choma'me ina”, chiimũ Dios. Pãi, repana cuasacheja'che cuasamanani repana cuasache'te asa chẽaa'jũ chini i'kamasinare ñani, “Peoche i'kame ina”, chiimũ Dios. Repaũji ñato pãi ũcuanũko rũa vesũnachi'aa'me. Pãi si'ache masinare ñani, “Chuta'a masiche rũa karamũ inare”, chiimũ Dios. ²¹Dios peore Masiũjekũ pãi ũcuanũkore cho'osi'kũa'mũ. Jã'ata'ni maire pãi peore masinare cho'omanesi'kũa'mũ Repaũ. Mai cuasachechi'a cuasani Dios pa'iche vesũra'ame mai. Diopi maire Repaũ pa'iche'te kũama'to vesũra'ame mai. Jã'ata'ni maini oiũ, Repaũ pa'iche kũakũ'mũ Repaũ. ũcuaũji kũakũna pãi chekũnare Repaũ chũ'ore chũ'vame chũkũna. Chũ'vajũna asajũ, “Peoche i'kame ina”, chiime pãi chũkũna'te, Repaũ'te cuasamana. Jã'ata'ni Repaũ chũ'ore asa chẽa Jesucristo'te cuasanare vati toa sani uuche ãsemũ Dios.

²²Jã'ata'ni pãi rũa jachame. Judíopãi Dios cho'omasiche'te ñañũ chiime. Dios chũ'o chũ'vanapi jã'aja'ñe cho'o ñoma'to repana chũ'vache asacuheme repana. Judío peonata'ni rũa masina i'kachũ'ore asañũ chiime. Dios chũ'o chũ'vanapi rũa masina i'kachũ'ore i'kama'to asacuheme repana. ²³Jã'ata'ni chũkũna pãi cu'ache cho'oche'te Jesucristo kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'ere ũcua kũajũ pa'inaa'me repanare. Jã'are chũ'vajũna asajũ judíopãi, “Asaũama'ñe i'kame ina”, chiime chũkũna'te. Jã'a cho'oto judío peona, “Rũa vesũna i'kache'me jã'a”, chiime chũkũna kũache'te asani. ²⁴Jã'ata'ni Dios chẽasinata'ni asa chẽa Jesucristo jũni ro'ikaisi'ere cuasajũ, “Dios peore Masiũjekũ peore cho'omasikũ'mũ”, chiiũ cuasame judíopãina'me judío peona. ²⁵Pãi te'ena, “Dios rũa vesũũ'mũ”, chiinaa'me. Jã'ata'ni Dios peore masikũ'mũ. Pãi rũa masinare na'a rũa masikũ'mũ Repaũ. Chekũna pãi ija'che i'kame: “Dios peoche i'kakũ'mũ. Repaũ cho'ora chiiche cho'ovesũkũ'mũ Repaũ”, chiime repana, jachajũ. Dios peore cho'omasikũ'mũ. Pãi te'eũjẽ'e cho'ovesũche cho'okũ'mũ Repaũ.

²⁶Asarepajũ'ũ, chũ'ũ majapãijana. Dios mũsanũkonare chẽasi'ere cuasajũ'ũ. Reparũmũ Dios mũsanũkonare vesũva'nani na'a jainũkore chẽasi'kũa'mũ. Pãi masinare jainũkore chẽamanesi'kũa'mũ Repaũ. Kurinare jainũkore chẽamanesi'kũa'mũ. Pãi chũ'ũnare jainũkore chẽamanesi'kũa'mũ Repaũ. ²⁷Diopi vesũva'nani ña chẽa paakũ che'choũna rũa masinare na'a rũa masime repana chura. Jã'aja'ñe cho'omũ Dios pãi vesũva'nare, chekũnapi, “Masinaa'me chũkũna”, chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajũchũjũ, “Maita'ni rũa vesũme”, chini masial'jũ chini. Re'oja'che pa'ivesũnare

ũcuaja'che chēasi'kua'mu Dios. Chēa paaku Repauji si'arumu cho'okaiuna chekunare na'a re'oja'che pa'imasime repa chura. Jā'aja'ñe cho'omu Dios pa'ivesunare pāi, chekunapi, “Re'oja'che pa'imasinaa'me chūkuna”, chiiisnapi ña repa pa'iche meñe cuasa, vajuchujũ, “Maita'ni re'oja'che pa'ivesunaa'me”, chini masia'ju chini. ²⁸ Repau Dios pāire paara chini chēamu. Jā'ata'ni chekunare pāi re'oja'che cutucojñonare chēama'mu Repau. Ija'che pa'iva'nani, “Paauamu chũ'ure”, chini chēamu Dios: Chuova'na pa'iva'nana'me vesuva'nare pāi cuhecojñova'nare chēamu Repau. Pāi chekunare re'oja'che cutucojñonareta'ni, “Paauamanaa'me chũ'ure”, chiimũ Dios. Jā'aja'ñe cho'okũ'mu Dios, re'oja'che cutucojñonapi vajuchua'ju chini. ²⁹ Pāi chēa jā'aja'ñe cho'okũ'mu Dios repanapi meñe ija'che i'kamanea'ju chini: “Rua masijũ rua re'onaa'me chūkuna”, chiimanea'ju chini. Jā'aja'ñe i'kache rua cuhemũ Dios. ³⁰ Diopi cho'okaiuna Jesús neenajeju na'a rua masime mai chura. Chura Dios maire re'oja'chechi'a cho'onare cuasacheja'che cuasamu. Ūcuachi'a re'oja'che pa'ire'omu maire. Aperumu vati ai paasinare chura Jesucristoji tua re'oja'che paamu maire. ³¹ Jā'ata'ni maipi, “Re'onaa'me chūkuna”, chiiju paaru chini tua paama'mu Jesucristo maire. Dios chũ'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu: Meñe, “Re'okũ'mu chũ'u”, chiima'ñe Diorechi'a pojojũ re'oja'che i'kaju pa'ijũ'u.

Jā'aja'ñe kuamu Dios chũ'o aperumu tocha jo'kasi'e. Jā'ajekuna, “Peore cho'omasikũ'mu mu'u”, chiiju pa'ijũ'u Maire Paaku'te.

Jesucristo jũni vajuraisi'ere kuamu Pablo

2 ¹ Mũsanũkona aperumu asamanesi'ere Dios chũ'ore kuara chini saisi'kua'mu chũ'u mũsanũkona pa'icheja. Sani rua masina chũ'opi mũsanũkonare Dios chũ'o chũ'vamanesi'kua'mu chũ'u. ² Mũsanũkona pa'icheja saipi'rarumu ija'che cuasasi'kua'mu chũ'u: “Sani Jesucristo pa'ichechi'a kuaja'mu chũ'u, Repau kurususē'vero jũni ro'ikaisi'ere, repanapi masia'ju”, chini cuasasi'kua'mu chũ'u. ³ Vajuchũrekocho paakuji mũsanũkonare ja'me pa'iu kurukuruu chũ'vaku pa'isi'kua'mu chũ'u. ⁴⁻⁵ “Chũ'upi pāi rua masina i'kache chũ'o i'kato Dios chũ'ojē'e cuasama'ñe rupũ pāi cuasachechi'a cuasacosome jā'ana”, chini cuasa, saisirumu jā'ajachu'o i'kamanesi'kua'mu chũ'u mũsanũkonare. Chũ'uni Dios peore Masikũji Repau Rekochoji cho'okaiuna masi chũ'vasi'kua'mu chũ'u mũsanũkonare, Jesucristoni cuasaajũ chini. Mũsanũkonare ūcuachi'a Dios Rekochoji cho'okaiuna chũ'u chũ'vache asa chēasinaa'me.

Dios Rekochoji cho'okaiuna Repau chũ'o asamasiche'te kuamu

⁶ Jā'ata'ni Jesucristo'te masi cuasanare Dios chũ'o na'a vesacheji che'cho'naa'me chūkuna. Pāi cuasacheja'chere che'chomanaa'me chūkuna. Ūcuaja'che

irumũ cana pãĩ chũ'ũna cuasajũ chũ'ũñeja'ñe cuasajũ che'chomanaa'me chũkũna. Repana irumũ pãĩ chũ'ũna si'asojanaa'me. 7 Aperumũ Repaũ chuta'a cheja cho'omarumũ Dios maire irumũ icheja pa'inare cuasakũ ija'che te'eujĩ i'kaasomũ: “Re'oja'che cho'okaija'mũ chũ'ũ repanare, icheja chũ'ũ pa'ichejare rani paapũ chini”, chiũũ cuasaasomũ, maipi Repaũni cuasajũ Repaũ pa'ichejare sani paapũ chini. Aperumũ Repaũji jã'are peore kuamaũna vesusinaa'me pãĩ. Churata'ni Repaũ kuamanesi'ere maire cho'okaiche'te chura Ũcuauji kuũna asa pãĩ ũcuaukore kuame chũkũna. 8 Chũkũna kuache asanata'ni irumũ cana pãĩ chũ'ũna ũcuauko Diore cuhena asavesujũ asa chẽama'me. Dios chũ'o aperumũna asa chẽasina pani Maire Paakũ'te Jesure peore Masia'te kurususẽ'verona jẽ'jo nukũ vẽasoche chũ'ũmanera'asinaa'me repana. 9 Ija'che kuamũ Dios chũ'o aperumũ tocha jo'kasi'e:

Dios Repaũ'te chiinare ruã re'oja'chere care'vakaimũ,
pãĩ te'eujjẽ'e ñama'ñena'me asama'ñe pãĩ rekoñoãjẽ'e cuasama'ñe.

Repaũ re'oja'che cho'okaijache Ũcuauji kuamaũna chuta'a vesũme pãĩ, chiimũ Dios chũ'o. 10 Churata'ni chũkũna'te Dios Repaũ pãĩ re'oja'che cho'okaijachere Repaũ Rekochoji kuacuhasi'kuã'mũ. Dios Rekocho peore Masirekochojekũ Repaũ cho'okũ pa'iche peore masimũ. 11 Chekũna cuasache vesũme pãĩ. Repana rekoñoãta'ni masimũ repana cuasache. Ũcuaja'che Dios cuasache Repaũ Rekochochi'a masimũ. 12 Dios maire Repaũ'te cuasamana rekoñoãja'ñiere isimanesi'kuã'mũ. Repaũ Rekocho'te isisi'kuã'mũ Dios maire, maini Repaũ Rekochoji ja'me pa'ũ cho'okaiũna Repaũ maire cho'okaiche'te peore masia'jũ chini. 13 Chũkũnapĩ Dios chũ'ore Repaũ Rekocho paanani kuani Repaũ Rekocho che'choche'te kuame. Pãĩ cuasajũ che'chocheja'chere kuamaanaa'me chũkũna.

14 Dios Rekocho che'choche'te chũ'vajũna pãĩpi asani, “Vesũna i'kache'me jã'a”, chiime Dios Rekocho peona, repana i'kache'te asavesujũ. Repana rekoñoãre Dios Rekochoji peokũna asacu'amũ repanare. Dios Rekocho paanarechi'a asare'omũ Dios chũ'o, Repaũ Rekochoji cho'okaiũna. 15 Dios Rekocho paanata'ni Repaũ Rekochoji cho'okaiũna si'ache cuasajũ peore ñamasime. Dios Rekocho peonareta'ni Dios Rekocho paana pa'iche te'eũ'terejẽ'e cuasa ñacu'amũ. 16 Dios chũ'o aperumũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Dios, rekocho cuasache masicu'amũ maire.

Ũcuaja'che Repaũ'te te'eujjẽ'e che'chovesũme mai,
chiimũ. Maita'ni Repaũ Rekocho'te paajũ Jesucristo cuasacheja'che cuasame mai rekoñoã, Repaũ Rekochoji cho'okaiũna. Jã'ajekũna Dios chũ'o asamasime mai.

**Dios chũ'ũñe cho'ona Repaũ'te ja'me cho'oche
cho'okaina pa'iche'te kuamũ**

3 1 Chũkũna musanũkonare ja'me pa'irumũ, musanũkonapi Jesucristo'te apucasanafejũna Repaũ'te masi cuasanare che'chocheja'che

che'chomanesinaa'me. Reparum mʉsanʉkona chuta'a Diore cuasamana cuasacheja'che cuasajʉ pa'isinaa'me. Jesure cuasanata'ni chīiva'na vesuʉcheja'che masi cuasavesʉsinaa'me mʉsanʉkona. ²Jā'ajekʉna chʉkʉna mʉsanʉkonare vesʉjʉna na'a rʉa vesache che'chomanesinaa'me. Reparum mʉsanʉkona Dios chʉ'o jmamajñaruāchi'a asamasisinaa'me. Chīiva'ʉ ojechi'a chʉsukʉ va'i āivesuʉcheja'che Dios chʉ'o na'a vesache asavesʉsinaa'me mʉsanʉkona. Irʉmʉjatʉ'ka mʉsanʉkonare chuta'a karamʉ asamasiche. ³Chuta'a mʉsanʉkona Diore cuasamana cuasacheja'che cuasajʉ sāiñechi'a ke'rejʉ cuhejʉ Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ime. ⁴Ija'che i'kajʉasome mʉsanʉkona: “Chʉkʉna Pablo neenaa'me”, chiijʉasome chekʉna. Chekʉna, “Apolos neenaa'me chʉkʉna”, chiijʉasome. Jā'aja'ñe i'kajʉ, chekʉnani sāiñechi'a cuhejʉ Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ijʉasome mʉsanʉkona.

⁵Chʉ'ʉna'me Apolos rʉa masinama'me. Chʉkʉna Diore cho'oche cho'okainaa'me. Chʉkʉnapi chʉ'vajʉna asa chēa mʉsanʉkona Cuasakʉ'te Diore cho'oche cho'okainaa'me. Chʉkʉna'te Repaʉ chʉ'ore chʉ'vaa'jʉ chini jo'kasi'kʉa'mʉ. ⁶Chʉ'ʉa'mʉ mʉsanʉkonare Dios chʉ'o charo chʉ'vasi'kʉ. Apolos cho'je che'chosikʉa'mʉ. Jā'ata'ni Dioa'mʉ mʉsanʉkonare cho'okai'kaikʉ, asa chēa Jesuni jovo re'oja'che pa'iche na'a rʉa che'chejʉ paapʉ chini. ⁷Mʉsanʉkonare Diopi cho'okaima'to chʉ'vate'era'asi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Vesukʉ'mʉ chʉ'ʉ. Ūcuachi'a mʉsanʉkona asa chēamanera'asinaa'me, Diopi cho'okaima'to. Apolos ūcuaja'che vesukʉ'mʉ. Diopi cho'okaima'to che'chote'era'asi'kʉa'mʉ repaʉ mʉsanʉkonare. Che'chemanera'asinaa'me mʉsanʉkona Diopi cho'okaima'to. Pāipi Repaʉ chʉ'ore asa chēa Jesuni jovoa'jʉ chini cho'okaimʉ Dios, Repaʉji cho'okaiʉna re'oja'che pa'iche'te che'chejʉ paapʉ chini. ⁸Chʉkʉna Dios chʉ'o charo chʉ'vanana'me cho'je che'chona ūcuate'ere cho'ome. Chʉkʉna cho'osi'e ro'i Diopi ro'ikʉna ūcuana'ko koojanaa'me, charo chʉ'vanana'me cho'je che'chona. ⁹Ija'chea'me Dios cho'oche: Chʉkʉna Diore cho'oche cho'okainajejʉ mʉsanʉkonani Repaʉ chʉ'ore che'chome. Mʉsanʉkonare Repaʉ neenare re'ojarekoñōā care'vakaimʉ Repaʉ.

¹⁰Chʉ'ʉni Diopi cho'okaiʉna re'oja'che chʉ'vasi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonare. Chʉ'ʉ chʉ'vasi'ere Dios chʉ'ore asa chēarena chekʉna jo'e na'a rʉa che'chome mʉsanʉkonare, na'a rʉa masia'jʉ chini. Repanapi che'choni cuasarepajʉ masi che'choa'jʉ, “Chekʉrumʉ mai tīiñe che'chosome”, chini cuasajʉ. ¹¹Aperumʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonare Jesucristo maire jūni ro'ikaisi'ena'me Repaʉ pāi re'oja'che chēa paache kʉasi'kʉa'mʉ. Jā'aa'me charo chʉ'vache. Jā'are pāipi charo asa chēama'to na'a rʉa che'checu'amʉ repanare. ¹²Charo chʉkʉna Jesucristo maire jūni ro'ikaisi'ena'me Repaʉ pāi re'oja'che chēa paache che'chosirumʉ chekʉnapi cho'je che'chome. Repana pāi Dios chʉ'o asa chēa Jesure jovosinare cho'je che'chona te'ena

masi che'chome. Chekúnata'ni masi che'choma'me. ¹³ Repana cho'osi'e Jesucristo jo'e raiumucuse peore masijachea'me já'a. Repau ch'u'o masi che'chosinare pojokú, “Ina masi che'chosinaa'me”, chijja'mú Dios. Masi che'chomanesinare, “Ina masinata'ni, masi che'chomanesinaa'me”, chijja'mú Dios repanare rúa pe'rukú. ¹⁴ Masi che'chona che'chosi'epi ai pa'ija'mú. Já'ajekúna repanare masi che'chosinare ro'ija'mú Dios. ¹⁵ Masi che'chomanesinareta'ni ro'imaneja'mú Dios. Ro'icojñomanesinata'ni ũcua saijanaa'me repaña Dios pa'icheja. Jesucristo'te cuasamanesina pani vati toana saira'asinaa'me repaña. Já'ata'ni Jesucristo'te cuasana-jeju saimanejanaa'me.

¹⁶ Dios Rekochoji mŕsanukona rekoñoãre ũcuanukore ja'me pa'ina mŕsanukona rekoñoã Dios vŕ'ēja'chea'me Repau'te cuasarekoñoãjekú. ¿Já'a mŕsanukona cuasama'ñe? ¹⁷ Mŕsanukona Jesucristo'te cuasakuanurú ũcuanuko sãinechi'a oiju pa'ito re'omu. Já'aja'ñe cho'oto Dios rúa pojomu. Já'ata'ni pãipi mŕsanukonare Repau neenani cacu'oñu chini sãinechi'a cuheche'te chŕ'vato rúa pe'rumú Dios repanare. Pe'rukú Repau neenare cacu'onare vati toana saoja'mú. Repau vŕ'ēja'che paamu Dios mŕsanukonare. Já'ajekúna mŕsanukonare Repau vŕ'ēja'che pa'inajejuna pãipi cacu'oto rúa pe'rumú Repau.

¹⁸ Rũhiñe cuasaju pa'ijũ'č mŕsanukona. Te'ena ija'che cuasacosome mŕsanukona: “Pãi che'choche rúa che'chesinajeku rúa masinaa'me chukúna”, chijju cuasacosome. Já'aja'ñe cuasanare ija'che paaru chini chŕ'vamú chŕ'č: Vesuva'na pa'icheja'che pa'iju Dios chŕ'ore che'cheju pa'ijũ'č. Já'aja'ñe cho'oto Dios Rekochoji che'choja'mú mŕsanukonare. ¹⁹ Pãi Jesucristo'te cuasamana che'choche ija'che i'kamú Dios: “Pãi vesuna che'choche'me já'a”, chiimú. Ũcuachi'a Repau chŕ'o aperamú tocha jo'kasi'e ija'che kŕamú:

Pãi rúa masina repaña masichechi'a cuasame.

Já'aja'ñe cuasaju cu'ache cho'oñu chiisi'e Diopi cho'okúna, ũcuanani cu'ache ti'jñemú, chiimú. ²⁰ Ũcuachi'a ija'che kŕamú:

Pãi rúa che'chesina cuasache Diopi ñato repajé'e peoche tiiñere cuasame,

chiimú repa. ²¹ Mŕsanukona chekúnare Jesure cuasanare cuasama'ñe mŕsanukona chiinarechi'a te'enare cuasaju pa'ime. Rúa cu'amú já'aja'ñe pa'iche. Mŕsanukonare re'oja'che chŕ'vanare ũcuanukore cuasaju pa'ijũ'č. Jainukoa'me repaña. ²² Dios chukúna'te, chŕ'una'me Apolona'me Pedro'te mŕsanukonani isisi'kŕaa'mú, iena'me: Chejaa'me, vajuche'me, jũ'ijañea'me, iramú pa'iche, na'a pa'isirumú pa'ijachea'me peore já'a mŕsanukonare Dios isisi'ea'me. ²³ Mŕsanukona Jesucristo neenaa'me. Jesucristo Dios Neekaa'mú.

Jesús saosina Diore cho'оче cho'okaiचे'te कामु

4 ¹ Chukuna Jesucristo'te cho'оче cho'okaina pa'iche cuasajũ'ч. Dios Repau aperumũ kuamanesichũ'ore pãire masi kuaa'ju chini chẽasi'kua'mũ chukuna'te. ² Chukuna Dios saosinapi cho'oa'ju chini Dios jo'kasi'ere cho'oma'to cu'amũ. ³⁻⁴ Jã'ata'ni musanukonapi chũ'ure re'oja'che cutuma'tojẽ'e oima'mũ chũ'ч. Pãi chekuna chũ'ure cu'ache cutuchejẽ'e cuasama'mũ chũ'ч. Ija'che cuasaku'mũ chũ'ч: “Chekurumũ Dioni jachamaũ re'oja'che pa'icosomũ chũ'ч”, chiiũ cuasaku'mũ. Jã'aja'ñe cuasakuta'ni chekurumũ chũ'ч rekocho cu'ache pa'iku'mũ. Vesumũ chũ'ч. Maire Paaku Jesucristota'ni masimũ chũ'ч rekocho pa'iche. ⁵ Jã'ajekuna chukuna cho'оче ñaju ke'remanejũ'ч. Jesucristoji chuta'a jo'e raimauna vesume musanukona chukuna rekoñoã pa'iche. Repau jo'e raisiramuta'ni Ūcuajji i'ka jñaukuna mai ũcuanũko mai vesusi'e peore masijanaa'me, chekuna rekoñoã pa'iche peore. Reparumũ pãi cho'osi'ere ñani re'oja'che pa'inare, “Re'orepamũ”, chiija'mũ Dios. Na'a re'oja'che pa'inare, na'a rua pojokũ i'kaja'mũ Repau.

⁶ Musanukonare chũ'ч majapãijanare, iere tocha saomũ chũ'ч, musanukonani che'chokũ. Chũ'ч pa'ichena'me Apolos pa'iche कामु chũ'ч, musanukonapi Dios chũ'o chũ'ũñechi'a asa chẽa cho'ojũ paapu chini. Musanukona Dios chũ'o che'chonare ñani ija'che cuasamanea'ju chiimũ chũ'ч: “Dios chũ'o che'chokũ'te ikũrechi'a chiinaa'me chukuna. Iku nee-najeju masinaa'me chukuna. Chekunareta'ni cuheju repanare chiinare ũcuachi'a cuhenaamẽ chukuna”, chiiju cuasamanejũ'ч musanukona. Jã'aja'ñe cuasamauro Dios chũ'o che'chonare ũcuanukore pojaju pa'ijũ'ч. ⁷ Jã'ata'ni ija'che i'kajuasome musanukona: “Chekunare na'a masiju na'a rua re'onaa'me chukuna”, chiijuuasome musanukona. ¿Je'se pa'ũna jã'a-ja'ñe cuasache? Musanukona cho'omasiche peore Dios cho'okaisi'ea'me. Diopi cho'okaima'to jmamakarujẽ'e masina pa'imanera'ame musanukona.

⁸ Ija'che cuasacosome musanukona: “Peore che'chesinajeju peore masiju si'ache karama'ñe paanajeju pãi chũ'ũnaa'me chukuna chura”, chiiju cuasacosome. ¿Je'se pa'ũna jã'aja'ñe cuasache? ¿Chukunapi peojuna pãi chũ'ũna carũnisocuhare? Musanukonapi pãi chũ'ũna pa'ito re'ora'amũ. Musanukonare pãi chũ'urumũ tĩ'ato chukuna ũcuaja'che ja'me chũ'ujanaa'me reparumũ. Irumũ Diopi jo'kauna mai Jesucristo'te cuasanapi pãi ũcuanukore chũ'urumũ pa'ito re'ora'amũ. Jã'ata'ni reparumũ chuta'a tĩ'ama'mũ. ⁹ Reparumũ tĩ'ato na'a re'oja'che pa'ija'mũ chukuna'te. Chura chukuna'te Jesucristo saosinare rua cu'ache tĩ'jñemũ, pãina'me ángeles ñaa'ju chini. Re'oja'che pa'inareta'ni cu'ache pa'inare cuhecheja'che cuheme pãi chukuna'te. “Jã'a Dios cho'ochecosomũ”, chiiũ cuasamũ chũ'ч. ¹⁰ Chukunapi Jesucristoni pojaju Dios chũ'ore chũ'vajuna, “Vesupãia'me jã'ana”, chiime

musanukona chukuna'te. Musanukonata'ni, meñe cuasaju i'kani, “Jesucristo neenajeju masinaa'me chukuna”, chiijuasome. Chukunata'ni Dios chu'o chu'vani vajuchuva'na chu'vanaa'me. Musanukonata'ni vajuchuma'ñe, ¿“Peore cho'omasime chukuna”, chiiche? Musanukonare rua re'oja'che cutujuasome pãi. Chukuna'teta'ni rua cu'ache cutujuasome repaña. ¹¹ Musanukona meñe i'kaju, “Si'ache paanaa'me chukuna”, chiime. Chukunata'ni jã'aja'ñe pa'imanaa'me. Irumujatu'ka ãucuhava'na pa'iju, okouava'na pa'iju, si'ache, kãñajẽ'e peova'na pa'ime chukuna. Si'arumu ku'ichechi'a pa'iju vu'ña pa'ivu'ñajẽ'e peonaa'me chukuna. Ucuachi'a pãi cu'ache cho'ome chukuna'te. ¹² Si'areparumu cho'ochete cho'ojũ ca'nasome chukuna. Pãi chukuna'te cu'ache i'kanare, “Diopi musanukonare re'oja'che cho'okaũ”, chiinaa'me chukuna repañare. Pãi chukuna'te tuha cu'ache cho'orujẽ'e i'kamanaa'me chukuna. ¹³ Pãi chukuna'te cu'ache i'kanare sãiñe re'oja'chere i'kanaa'me chukuna repañare. Irumujatu'ka pãi ucuanũko rua cuheme chukuna'te. Repañapi ñato chi'ca pa'icheja'che pa'icosome chukuna.

¹⁴ Musanukonani i'ka kukora chini tocha saoma'mu chu'u ie. Musanukonani chu'u chiijanare chu'vaku tocha saomu chu'u, musanukonare cuasaku. ¹⁵ Chu'u musanukonare Dios chu'o charo che'choũna asa chẽa Jesucristoni jovosinaa'me musanukona. Jã'ajekuna mũa'kũja'iu'mu chu'u. Musanukonare che'chona rua jainũkoa'me. Jã'ata'ni chu'u te'eu'mu mũa'kũja'iu. ¹⁶ Jã'ajekuna rua chu'vamu chu'u musanukonare, chu'u pa'iche'te ña chẽa chu'u pa'icheja'che paapu chini. ¹⁷ Jã'are chini Timoteo'te chu'u chiija'iu'ni, musanukona pa'ichejana saomu chu'u musanukonani che'choa'ku chini. Rua cuasamu chu'u repaũ'te. Re'oja'che pa'iu Diore si'arumu rua cuasaku pa'iku'mu repaũ. Ucuauji che'choũna chu'u Jesucristo'te cuasaku pa'iche asa cuasajanaa'me musanukona. Ucuare si'achejña ku'iu Jesure cuasana chi'ivu'ñana si'arumu che'choku pa'iku'mu chu'u, Jesucristo'te cuasaju pa'iche.

¹⁸ Chekurumu musanukona chu'ure te'ena ija'che cuasacosome: “Jo'e raimaneja'mu repaũ”, chini cuasaju i'kavajuchuma'ñe, “Pablo'te na'a rua masinaa'me chukuna”, chiiju cuasacosome. ¹⁹ Jã'ata'ni Diopi u'sema'to churepara saija'mu chu'u musanukona pa'icheja. Sani pa'iu musanukona pa'iche'te masi ñaku musanukona cho'omasiche'te ñaja'mu chu'u. Chu'ure cu'ache cutuna cutuchechi'a asaku pa'imaneja'mu chu'u. ²⁰ Dios neena chu'ochi'a cutuju pa'imanaa'me. Diopi cho'okaiũna re'oja'che pa'iju re'oja'chere cho'ojũ pa'inaa'me. ²¹ Sani pa'iu musanukona u'cua cu'ache pa'ito ña pe'ruja'mu chu'u. ¿Jã'aja'ñere chiiche musanukona? Jã'apãani musanukonapi re'oja'che pa'iu'na, ¿oiũ pe'kerũ i'kaa'ku chiiche? ¿Je'sere chiiche musanukona?

Te'eu rua cu'ache cho'osi'ere kuamu

5 ¹ Musanukona pa'iche cu'achu'o asa kukusi'kuu'mu chu'u. Musanukonare ja'me pa'iku, pãiu, pũka'ku rãjoni paakuasomu. Diore

cuasamanajê'e cho'oma'ñea'me jā'a. ²Jā'aja'ñe cu'ache cho'okujji m̄sanukonare ja'me pa'im̄ repā. Jā'aja'ñe pa'inata'ni, “Ūcuauko r̄a re'oja'che pa'inaa'me ch̄uk̄na”, chiinaa'me m̄sanukona. R̄a cu'am̄ jā'a. ¿Je'se pa'īna m̄sanukona repā cho'oche masinata'ni repāni cuhemap̄na ja'me chi'ik̄ repā? Repā cho'oche'te cuasaj̄ oij̄ pa'ito na'a re'om̄. Jesucristo'te cuasanare ja'me pa'icu'am̄ repā'te. ³Ch̄u ir̄m̄ m̄sanukona pa'icheja ja'me pa'ima'kuta'ni m̄sanukonani cuasacajejaniso ch̄u rekochoji m̄sanukonare ja'me pa'icheja'che pa'im̄ ch̄u. Jā'aja'ñe cuasak̄, “Repā cho'oche r̄a cu'am̄”, chiim̄ ch̄u, m̄sanukona pa'icheja ja'me pa'ī ñama'kuta'ni. ⁴⁻⁵M̄sanukonare r̄a cuasak̄ pa'im̄ ch̄u. M̄sanukona Jesús ch̄u'ñe'te cho'oñu chini chi'ir̄m̄ ch̄u rekocho m̄sanukonare ja'me pa'icheja'che pa'ik̄m̄ ch̄u. M̄sanukonare Maire Paak̄ Jesucristoji ch̄u'k̄na ch̄u'm̄ ch̄u, m̄sanukonapi cu'ache cho'ok̄ni ija'che cho'oa'j̄u chini: M̄sanukonani Jesupi cho'ok̄a'na, cu'ache cho'ok̄'te jo'kasoj̄'ch̄. Vati aini jo'kaj̄'ch̄ repā'te cu'ache cho'oa'k̄. Chekur̄m̄ repāji cu'ache cho'ocoj̄ñoni k̄k̄ cu'ache cho'oche ūhasocosom̄ repā. Repāji cu'ache cho'oche'te ūhasoni rekocho Dios pa'ichejana saija'm̄, Jesús jo'e raiumucuse.

⁶M̄sanukona pa'iche meñe cuasaj̄ ija'che i'kaj̄asome: “Chek̄nare na'a re'oja'che cho'onaa'me ch̄uk̄na”, chiij̄asome. Cu'am̄ jā'a. Ie masicosome m̄sanukona: Pā sauche jmaca'rer̄ji harinaca'rep̄ ūjaca'rep̄na maña ja'meru peore repaca'rep̄ kosa na'a ūjaca'rep̄ saum̄. Ūcuaja'che m̄sanukonare ja'me pa'ī cu'ache cho'ok̄ni jo'kasomaneni na'a pa'isir̄m̄ na'a jain̄ko cacu'aso cu'ache cho'o'j̄u pa'ijanaa'me m̄sanukona. ⁷Jā'ajek̄na jo'kasoj̄'ch̄ repā'te. Ija'chea'me: Ch̄uk̄na judiōp̄i pascuar̄m̄ t̄i'ap̄i'rato ch̄uk̄na v̄'ñ̄a pa'iche p̄a sauche peore s̄jonaa'me cu'are cuhej̄. M̄sanukona ūcuaja'che p̄i cu'ache cho'onare jo'kasoj̄'ch̄ p̄a sauche s̄joñeja'ñe, re'onachi'a pañu chini. Cacu'amanej̄'ch̄; re'oja'che pa'ime m̄sanukona. Ch̄uk̄na judiōp̄i p̄a kosa saumanesi'e āir̄m̄ pascuar̄m̄ ovejachiini vani āinaa'me Dioni cu'are t̄nocoj̄ñonu chini. Churata'ni Jesucristoji maire ovejachi j̄ni ro'ikaicheja'che mai ūcuauko cu'ache cho'oche te'euj̄i peore j̄ni ro'ikaisi'kua'm̄. ⁸Jā'ajek̄na re'oja'che pa'inachi'a pa'ij̄u Dioni pojoñu chini p̄a sausi'e s̄joñeja'ñe cu'ache cuasanana'me cu'ache cho'onare ja'me pa'imaneñu mai. Pā saumanesi'e-ja'che pa'ij̄u Dios chiichechi'a ūcuarepa cho'o'j̄u pañu mai.

⁹Aper̄m̄ ch̄u m̄sanukonare, “Cu'ache cho'onare p̄i ja'me pa'imanej̄'ch̄”, chiim̄ ch̄'o tocha saosi'kua'm̄. “P̄i rep̄na r̄j̄oromi peonare ja'me k̄ainare ja'me pa'imanej̄'ch̄. Ūcuachi'a romi rep̄na ūj̄p̄i peonare ja'me k̄ainare ja'me pa'imanej̄'ch̄”, chiiche tocha saosi'kua'm̄ ch̄u m̄sanukonare. ¹⁰Repanapi chuta'a Diore cuasamana pa'ito jā'aja'ñe i'kamanera'asi'kua'm̄ ch̄u. Diore cuasamana si'ache cu'ache cho'onaa'me. Chek̄na rep̄na

rũjoromi peonare ja'me kãime. Romi ũcuachi'a repaña ãjũpã peonare ja'me kãime. Chekũna repaña neema'ñe põse rũa uache ñame. Chekũna põse ñaasome. Chekũna pã rupũ tũosiva'nani pojorũ pa'ime, “Dioa'mũ ikũ”, chini. Diore cuasamanapi jã'aja'ñe pa'inare ja'me pa'imanejũ'u chiima'mũ chũ'u. Mũsanũkonapi Diore cuasamanani ja'me pa'icuheto pã peochejana saiche pa'ira'amũ mũsanũkonare. ¹¹ Ija'cheta'ni cho'omaneajũ chini i'ka-kũ tochamũ chũ'u mũsanũkonare: Pãũ, “Jesucristo'te cuasaku'mũ chũ'u”, chiikũji rũarepa cu'ache cho'oto jo'e ja'me pa'imanejũ'u repaũ'te. Romi ãjũpã peonare ja'me kãinare, mũpã rũjoromi peonare ja'me kãinare, kurineenare, rupũ tũosiva'nare pojonare, rũarepa ke'reneenare, si'arãmũ cono jũ'inare, põse ñaanare jmamakarũjẽ'e pojomanejũ'u repanare, jã'aja'ñe pa'inapi, “Jesucristo'te cuasame chũkũna”, chiito. ũcuaja'che jã'aja'ñe pa'inare ãujẽ'e ja'me ñu'ijũ ãimanejũ'u repanare. ¹²⁻¹³ Jesure cuasamana pa'iche cuasa ñaãe chũ'u cho'ochema'mũ. Dioa'mũ jã'aja'ñe cho'okũ. Mũsanũkonata'ni Jesure cuasajũ mũsanũkonare ja'me chi'ina cu'ache pa'iche cuasa ñajũ'u. Cu'ache cho'okũ'te jo'kasojũ'u, chiimũ chũ'u.

**Jesure cuasana repaña majapãijana pa'iche'te
Jesure cuasamanare sa kũasi'ere kũamũ**

6 ¹ Diorejẽ'e masi cuasama'ñe rũa tĩĩne cho'ojũasome mũsanũkona. Te'ena ja'me pa'inani pe'ruju pã chẽañe chũ'ũkũni Diore cuasama'kũni sa kũajũasome mũsanũkona. ¿Je'se pa'ũna Jesucristo'te cuasanani sa kũama'ñe Diore cuasama'kũni sa kũache, repaũji asa, te'ea'te, “Ikũpi cu'achũ'o paamũ”, chiaũ chini? Ija'che cho'oto na'a re'omũ: Pe'runapi Jesucristo'te cuasanani sa kũaru asa, “Ikũpi cu'a chũ'o paamũ”, chiijanaa'me repaña. ² Mai Jesucristo'te cuasana Diopi chũ'ũkũna pã ũcuauũko cheja pa'ina cho'оче peore cuasa ña kũajanaa'me. Ape'ãmũ chũ'u mũsanũkonare kũasi'kũa'mũ jã'a. Jã'aja'ñe cho'ojache asasinata'ni, ¿je'sejekũna mũsanũkona sãĩnechi'a cu'ache cho'omajũaruã care'vavesũche? ³ Angeles pa'iche'te cuasa ña kũache pa'ũasomũ maire. Jã'aja'ñe cho'ojanajejũna pã cheja pa'ina cho'omajũaruã cuasache na'a vesama'mũ maire, chiimũ chũ'u. ⁴ Jã'ajekũna mũsanũkonare ja'me pa'inapi jo'e chekũnani sãĩne pe'runi Diore cuasamanare sa kũama'ñe Jesure cuasakuanupũ pa'inani, rũa vesũva'nachi'a pa'itojẽ'e ũcua sa kũajũ'u, care'vakaapũ. ⁵ Mũsanũkonapi vajũchũajũ chini i'kamũ chũ'u. Mũsanũkona ke'reche care'vamasina, ¿te'eu'jẽ'e peoche? Pa'ime. ⁶ Mũsanũkona, “Jesucristo'te cuasanaa'me chũkũna”, chiinata'ni sãĩnechi'a ke'rejũ pa'ijũasome. Maja-pãijanapi sãĩnechi'a ke'rejũ cho'osi'e care'vama'ñe Jesure cuasamanani sa kũajũasome mũsanũkona, repanapi care'vakaapũ chini.

⁷ Jã'aja'ñe cho'ojũ cu'ache cho'ome mũsanũkona. Sãĩnechi'a pe'ruju Jesucristo'te cuasamana cho'ochaja'che cho'ome mũsanũkona. Mũsanũkonare

ja'me pa'inapi cu'ache cho'oto sãĩñe cu'ache cho'omanejũ'ũ. Mũsanũkona paache'te repanapi tũasoto sãĩñe pe'rumanejũ'ũ repanare. Cu'ache cho'och'e'te jũvoto na'a re'omũ. 8 Jã'ata'ni mũsanũkona majapãijanachi'api sãĩñe rũa cu'ache cho'ojuasome. Jorejũ repana paache'te tũa paañu chini pãĩ chẽañe chũ'ũkũni i'kajuasome mũsanũkona, repaũji tuakaau chini.

9 Rũhiñe cuasaju pa'ijũ'ũ mũsanũkona. ¿Ie vesũche mũsanũkona? Cu'ache cho'ona Dios chũ'ũñe asa chẽamarũ Repaũ pa'icheja saima'me. Vejamanapi cu'a cho'ona, rãjoromi peonare ja'me kãina, ũcuachi'a ũjũpãĩ peonare ja'me kãina, ʘmũpãĩ ũcuajanare ʘmũneena, ũcuachi'a romi ũcuajanare romineena, kuri kooñu chini ja'me kãinana'me tũosiva'nare pojona Dios pa'icheja saima'me. 10 ũcuachi'a pãĩ chekũna paamajñaruã ñaasonana'me, kurineena, si'arũmũ cono jũ'ina, ke'reneenana'me jorena Dios pa'icheja saima'me. 11 Aperũmũ mũsanũkona te'ena jã'aja'ñe cho'oju paniasome. Jã'ata'ni Diopi mũsanũkonare chẽa paakũ mũsanũkona cu'ache cho'osi'e tũ'nesokaisi'kũa'mũ. Jã'ajekũna chura mũsanũkona rekoñoã meno peomũ Dios Rekochoji cho'okaiũna. Chura Dios mũsanũkonare, cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasamũ, Maire Paakũ Jesucristo cho'okaisi'ejekũna.

**Jesucristo'te cuasana ca'nivũã Repaũ
neca'nivũja'ñe pa'iche'te kuamũ**

12 Te'ena ija'che i'kanaa'me mũsanũkona: “Chũ'ũre ʘache peore cho'o-re'omũ”, chiinaa'me mũsanũkona. ũcuarepaa'me jã'a. Jã'ata'ni chekurũmũ chũ'ũpi chũ'ũre ʘache'te cho'oni meñe re'oja'che cho'oma'mũ. Jã'ajekũna chũ'ũre ʘache cu'ache cho'ocuhekũ'mũ chũ'ũ. ũcuaja'che chũ'ũpi chũ'ũre cho'ouache'te te'emajñaruãchi'a cho'okũ che'chesouna na'a pa'isirũmũ chũ'ũre ũhasora chiikũ'teta'ni ũhacu'amũ. 13 Te'ena ija'che i'kanaa'me mũsanũkona: “Maipi ãure ãijũ paapũ chini mai cũtaroã cho'okaisi'kũa'mũ Dios. ũcuachi'a ãu cho'okaisi'kũa'mũ mai cũtaroãna ãni mevoa'jũ chini”, chiinaa'me mũsanũkona. Jã'ata'ni ãuna'me pãĩ cũtaroã si'asoja'chea'me. Icheja pa'irũmũchi'a paache'me jã'a. ũcuachi'a ija'che i'kanaa'me mũsanũkona: “Dios mai ca'nivũã cho'okaisi'kũa'mũ maipi ũcuauanare ja'me kãijũ paapũ chini”, chiinaa'me mũsanũkona. Mũsanũkona jã'aja'ñe i'kache jorechũ'oa'me. Dios mai ca'nivũãre Jesucristoni jo'kara chini cho'osi'kũa'mũ. ũcuachi'a Maire Paakũ maipi re'oja'che paapũ chini cho'okaisi'kũa'mũ. 14 Dios peore Cho'omasikũjekũ Jesucristo'te jũniso tãcojñosi'kũre vasosi'aja'che maipi jũnisoru ũcuaja'che vasoja'mũ maire, maipi vajũrani Repaũ pa'ichejare sani re'oja'che paapũ chini. Jã'ajekũna mai ca'nivũã meñe cu'ache cho'omaneñu.

15-16 Mai Jesucristo'te cuasana ũcuauũko Repaũ ca'nivũja'ñe pa'ijũasome. Jã'ajekũna maipi Repaũ'te cuasanapi si'ũromire ja'me kãito cu'amũ. Maipi

já'aja'ñe cho'oni Jesucristo ca'nivuna cu'ache cho'ocheja'che cho'ome. Dios chũ'o aperumũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Pãi te'eka'chapana ja'me kãni ũcuate'euja'che pa'ime, chiiimũ. Já'a musanukona masime, pãiu sũ'uromio'te ja'me kãni repaona'me ũcuate'eca'nivuja'ñe pa'iche. Já'ajekuna musanukonapi Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'inapi sũ'uromire ja'me kãni ũcuao ca'nivuji Jesucristo ca'nivuna ũcuate'eca'nivuja'ñe cho'ome. ¹⁷Já'ata'ni pãiu Jesucristo'te jovoni Repauna'me ũcuate'euja'che pa'iu Repaũ cuasacheja'che re'oja'che cuasaku pa'imũ.

¹⁸Musanukona umupãi murejoromi peonare ja'me kãine rua cuhejũ'ũ. Ūcuaja'che romi muũjupãi peonare ja'me kãine rua cuhejũ'ũ. Pãiu repaũ rũjoromi peonare ja'me kãiku repaũ ca'nivũ'te cu'ache cho'omũ. Cu'ache cho'oche si'ache pa'imũ, já'ata'ni ca'nivũ cu'ache cho'oma'ñe. Pãi ija'chechi'a cu'a cho'ona repaũ ca'nivũãre meñe cu'ache cho'ome: romi repaũ ũjupãi peonare ja'me kãinana'me umupãi repaũ rũjoromi peonare ja'me kãina. ¹⁹Dios Rekocho ja'me pa'imũ musanukonare, Repaũ Raosirekocho. Musanukona ca'nivũã Dios Rekochoji ja'me pa'ina Repaũ vũ'ēja'chea'me. ¿Já'a cuasama'ñe musanukona? Repaũ neenaamẽ musanukona. Já'ajekuna ũcuauache cho'ocua'mũ musanukonare. ²⁰Repaũ Mamakuni jo'kasi'kuamũ, jũni ro'ikakuna maini paara chini. Já'ajekuna musanukona re'oja'chechi'a cho'oju pa'ijũ'ũ, pãipi musanukona pa'iche'te ña, “Dios peore masiku'mũ”, chiiju masia'ju.

Pãi romi vejache chũ'vache'te kuamũ

7 ¹Chura musanukona chũ'ure sēniasaju tocha raosi'ere kuaku tochapiramũ chũ'ũ. Umupãi romi vejama'ñe pa'iche cu'ama'mũ. ²Musanukona pa'icheja cana umupãi rua jainuko romineejũ cu'ache cho'ona pa'ijũasome. Já'ajekuna umupãipi rũjoromi peonani cu'ache cho'ocuheni romire veja paaa'ju. Musanukona umupãi romi veja murejoromina'me pa'ijũ'ũ. Musanukona romi ũcuachi'a umũ veja muũjupãina'me pa'ijũ'ũ. ³Umũ romio'te vejasi'ku re'oja'che paa tĩ'aa'ku repaũ vejasi'kore. Romio ũcuaja'che umũ'te vejasi'ko re'oja'che pani tĩ'aa'ko repao vejasi'kure. ⁴Romio umũ'te vejasi'ko ũjuna'me pa'imo. Repao ca'nivũ ũju neeca'nivũ'me. Cuhema'ñe paa repao. Umũ ũcuaja'che romio'te vejasi'ku rũjona'me pa'imũ. Repaũ ca'nivũ rũjo neeca'nivũ'me. Ūcuachi'a cuhema'ñe paa repaũ. ⁵Ūjuna'me rũjo sãinechi'a chiiju pani cuhemanejũ'ũ. Jmamakarũ cu'a cho'omairo pa'ijũ Dioni sēejũ pa'ito re'omũ. Sēni pi'nisirumuta'ni jo'e cho'oju pa'ijũ'ũ. Musanukonapi jeereparumũ cu'a cho'oma'ñe pani vatipi chũ'ukuna javo koka peojũ chekunani cu'a cho'ocosome.

⁶“Ūcuauko romi veja paajũ'ũ”, chiiũ chũ'uma'mũ chũ'ũ musanukonare. Ūcuachi'a, “Musanukonapi vejaru cu'amũ já'a”, chiiama'mũ chũ'ũ. ⁷Ija'che

cuasamũ chũ'u: Pãi ũcuanũko chũ'u pa'icheja'che romi peona pa'ito na'a re'omũ. Dios jo'kasi'ea'me jã'a. Dios te'enare romi veja re'oja'che pa'iche jo'kamũ. Chekũnare romi vejama'ñe pa'ijũ re'oja'che pa'iche'te jo'kamũ.

8 Chura va'jeromina'me chuta'a vejamanare iere i'kamũ chũ'u: Chũ'u pa'icheja'che vejama'ñe pa'imasito rũa re'omũ. “Vejajũ'u”, chiima'mũ chũ'u repanare. 9 Jã'ata'ni romi ũcuaũanare ja'me kãĩñe'te jũvo vesũni vejajũ'u. Romineenare vejato na'a re'omũ, romi mũneenare ũcuachi'a.

10 Maire Paakũ Jesupi chũ'ũkũna ija'che paapũ chini chũ'ũmũ chũ'u: Mũsanũkonare vejasinare mũũjũpãi jo'kasomanejũ'u. 11 Romio ũjũre jo'kaso chekũni pa'ito cu'amũ. Jo'ka te'eo pa'ĩcu'ato jo'e ũjũ pa'isi'kũni co'ia'ko. Ʋmũpãi ũcuaja'che rũjoromi jo'kasomaneajũ.

12 Chekũnare, Jesure cuasamanare ja'me pa'inare, iere tocha saomũ chũ'u. (Ie Maire Paakũ chũ'ũsi'ema'mũ. Jã'ata'ni Repaũ saosi'kũjekũ chũ'vamũ chũ'u mũsanũkonare.) Mũsanũkona mũmũpãi te'ena Jesucristo'te cuasanapi romi Jesucristo'te cuasamanani paajũasome. Pãiu romio'te jã'aja'ñe pa'iko'te paakũ jo'kamaneakũ, repaaji ũcua pasa chiito. 13 Romio ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakoji mũmũ'te Jesucristo'te cuasama'kũni pani jo'kamaneako, repaaji ũcua paara chiito. 14 Ʋmũ Jesucristo'te cuasama'kũpi romio'te Jesucristo'te cuasakoni paakũ'te Diopi re'oja'che cho'okaija'mũ repaũ'te, rũjore Jesucristo'te cuasakoni paakũna. Ʋmũ ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakũji romio'te Jesucristo'te cuasama'koni paato Diopi re'oja'che cho'okaija'mũ repaũ'te, ũjũre Jesucristo'te cuasakũni pa'iona. Pũka'kũpãire jã'aja'ñe cho'okaiũ repana mamachĩi ũcuaja'che re'oja'che cho'okaikũ'mũ Dios. Repaaji jã'aja'ñe cho'okaima'to repana mamachĩi Jesucristo'te cuasamana mamachĩi pa'icheja'che pa'ira'ame. 15 Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasama'kũpi rũjore Jesucristo'te cuasakoni jo'kasora chiito ũsemanejũ'u repaũ'te. ũcuaja'che Jesucristo'te cuasama'kopi ũjũre Jesucristo'te cuasakũni jo'kasora chiito ũsemanejũ'u repaũ'te. Jesucristo'te cuasakũni jo'kasoru te'eu pa'iu romi peoũ'mũ repaũ. Romio ũcuaja'che ũjũpi jo'kasorũna te'eo pa'io mũmũ peoũ'mo. Jã'aja'ñe jo'kasochẽ ũsemaneni cu'ache cho'oma'me repana. Dios maire cavama'ñe paapũ chini chẽasi'kũa'mũ. 16 Mũsanũkona Jesucristo'te cuasamana pa'ijũ cho'ojache vesũme. Romio Jesucristo'te cuasakoji ũjũre Jesucristo'te cuasama'kũre pa'iko ũjũ pa'iu cho'ojache vesũmo. Chekũrũmũ repaũ na'a pa'isirũmũna Jesucristo'te cuasajacosomũ, rũjopi Jesucristoni cuasako re'oja'che pa'iona mũche ñani. Chekũrũmũ pãaja'mũ. Ʋmũ ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakũji rũjore Jesucristo'te cuasama'kore paakũ rũjo pa'io cho'ojache vesũmũ. Chekũrũmũ repaũ na'a pa'isirũmũna Jesucristo'te cuasajacosomo, ũjũpi Jesucristoni cuasakũ re'oja'che pa'iuũna mũche ñani. Chekũrũmũ pãaja'mo.

17 Jã'ata'ni Maire Paakũ mũsanũkonare pa'iche jo'kasi'e ũcuanũko ũcua pa'ijũ re'oja'che pa'ijũ'u. Re'oja'che paapũ chini Dios mũsanũko-

nare chēasi'kua'mu. Jā'are chu'vakū si'achejña ku'iu pāi Jesure cuasana chi'ivūñana chu'vakū pa'ikū'mu chu'u. ¹⁸Jīkora'muru chā'tirū caca'nirū chūto tūache judiōpāire jo'kasi'kua'mu Dios. Jā'a mūsanukona masime. Jā'ata'ni judiōpāiū Jesucristo'te cuasani judiōpāi cho'oju pa'iche jīkochā'tirū chūto tūache cuhekū jo'kamanea'ku. Ūcuachi'a judiō peokūji Jesucristo'te cuasani jīkochā'tirū chūto tūacojñomanea'ku. ¹⁹Judiōpāiuchi'a jīkochā'tirū chūto tūacojñosi'ku pa'ito re'omu. Ūcuachi'a judiō peokūchi'a jīkochā'tirū chūto tūacojñomanesi'ku pa'ito re'omu. Jā'aja'ñe pa'ichejē'e cuasama'ñe Dios chū'uñe'te asa jachama'ñe pa'ijū re'oja'che cho'oche'te na'a rua cuasaju pa'ijū'u. ²⁰Dios chēasina ūcuanuko repa-nare Repau chēarumu pa'isi'e jo'kasoma'ñe ūcua pa'ijū cho'oju paaru. ²¹Te'enare Dios mūsanukonare chēarumu chekūnapi chēa paajūna kuri kooma'ñe rupū cho'oche cho'okaina pani oimanejū'u. Jā'ata'ni mūsanukonare paanapi saiche ūsema'to sani pa'ijū cho'oche'te cho'oju kurire kooju pa'ijū'u. ²²Pāiū, Jesús chēarumu pāi chēa paacojñokū pani, pojoa'ku. Jesupi repau'te re'oja'che paamu, re'oja'che pa'iche'te masia'ku chini. Ūcuaja'che pāiū, Jesús repau'te chēarumu pāi chēa paacojñoma'ku pani Jesús chēa paaku'mu chura. ²³Jesucristo mūsanukonare jūni ro'ikani koosi'kua'mu. Koocojñosinajeju chura Repau neenaa'me mūsanukona. Jā'ajekūna Repau chiichechi'a cho'oju chekūnapi mūsanukonare chēa paaju repa-nare ūache si'ache chū'uñū chiito cuhejū'u. ²⁴Asarepajū'u, ūcuanuko chu'u majapāijana. Dios mūsanukonare chēarumu pa'iche ūhasoma'ñe ūcua pa'ijū Dioni pojoju pa'ijū'u.

²⁵Chura romichīi chuta'a ūmu vejamanare chu'vache'te tochamu chu'u. Maire Paaku Jesús chū'ūmanesi'kua'mu ie. Jā'ata'ni Dios chu'ure oiū cho'okaimū Repau chiichechi'a cho'oa'ku chini. Repau chiiche'te cho'okū ija'che chu'vamū chu'u: ²⁶Chu'u cuasato irumu chejari rua-repa pa'ivesache pa'ūna mūsanukonapi vejama'ñe pa'ito na'a re'omu. ²⁷Jā'ata'ni ūmupāi romi paana mūrūjoromi jo'kasomanejū'u. Chuta'a vejamanareta'ni, “Ku'e vejajū'u”, chiiū chu'vama'kua'mu chu'u. ²⁸Jā'ata'ni pōsūji romio'te vejani cu'ache cho'oma'mu. Ūcuachi'a romichīioji ūmū'u'te vejani cu'ache cho'oma'mo. Jā'ata'ni mūsanukonare vejasinare rua cuaja pa'ija'mu icheja pa'irumu. Jā'ajekūna mūsanukonare, “Cuaja peoche paaru chini, vejamairo pa'ijū'u”, chiiku'mu chu'u.

²⁹Mūsanukonare chu'u majapāijanare iere i'kara chiimu chu'u: Icheja ai pa'imanejanaa'me mai. Jā'ajekūna Cristo chiiche'te cho'oju rua cuasaju pa'ijū'u Repau'te. Chura romi paana mūrūjoromichi'a cuasaju pa'imanejū'u. ³⁰Ota oina ūcuaja'che mūsanukona majapāi jū'isinarechi'a cuasaju pa'imanejū'u. Rua pojoju pa'ina ūcuaja'che pojoju pa'ichechi'a cuasaju pa'imanejū'u. Ūcuaja'che pōse koosina pōsechi'a cuasaju pa'imanejū'u. ³¹Ūcuaja'che pāi icheja cho'oche'te rua cho'oju cu'amajñaruā jña paana

já'achi'a cuasaju pal'imanejú'u. Chejana'me cu'amajñaruã si'asojachea'me. Já'ajekuna Cristo chiiche'te cho'ojú cuasaju pal'ijú'u Repau'te.

³²Musanukonapi áu áiñena'me pal'iche ruarepa cuasaju pal'ito cu'amú. "Já'aja'ñe pal'ijú'u", chiima'mú chu'u musanukonare. Ija'chea'me: Páiu romi peokú Diorechi'a cuasakú pojore'omú repau'te. ³³Romi paakú'te-ta'ni rújopi pojoa'ko chini rújore kuirachena'me cuasakuna, ³⁴Diorechi'a cuasacu'amú repau'te. Romio te'eo pal'iko úcuaja'che Diorechi'a cuasako cho'oché cho'okaire'omú repao'te. Umú pal'iko'teta'ni újupi pojoa'kú chini újüre kuirachena'me cuasakona Diorechi'a cuasacu'amú repao'te.

³⁵Musanukonapi ña re'oja'che paapú chini já'aja'ñe chu'vakú tocha saomú chu'u musanukonare. Pa'ivesacheta'ni chü'ucuhemú chu'u musanukonare. Musanukonapi re'oja'che pal'iju, Diore si'arumú pojoju pal'iche'te asani na'a rúa pojoja'mú chu'u.

³⁶Já'ata'ni páiu mamako'te romichíio'te umú sēcojñosi'kore paakú, "Ikore umú'te pal'ire'omú", chini cuasani umú'te pal'iche úsemanea'kú. "Chu'upi ikore úseni re'oja'chere cho'oma'mú. Aia'mo iko chura", chini cuasani úsemanea'kú repau. Úsemaneni cu'ache cho'oma'mú repau. Repanapi vejato re'omú. ³⁷Chekuta'ni, mamako'te romichíio'te paakúji, "Chu'u neeko umú vejama'to na'a re'omú", chiimú. Peore pe'kerú já'aja'ñechi'a cuasasi'kupi mamako'te umú vejache úseni cu'ache cho'oma'mú repau. "Ísija'mú chu'u ikore", chiimanesi'kupi úseni cu'ache cho'oma'mú repau. Já'ajekuna jo'e chekupi sēcuna úseni cu'ache cho'oma'mú. ³⁸Páiu mamako'te umú vejache úsema'to re'omú. Já'ata'ni úseni na'a re'oja'che cho'omú repau, chu'upi cuasato.

³⁹Romio umú'te vejani úju vajú pal'ichetu'ka pao. Repao úju jünisoruta'ni repao'te ukúni jo'e vejare'omú, já'ata'ni Jesucristo'te cuasakúni. ⁴⁰Já'ata'ni repaoji jo'e umú vejamaneni na'a rúa pojoko pal'ija'mo. Já'aja'ñe cuasamú chu'u. Já'aja'ñe cuasakújekú che'chomú chu'u musanukonare, chu'uni Dios Rekochoji cho'okaiuna.

Tüosiva'nani pojoju áumajñaruã ísiche'te kuamú

8 ¹Chura rupú tüosiva'nani pojoju pái áumajñaruã ísisi'ere kúakú tocha saopi'ramú chu'u. Musanukona úcuauko, "Já'a peore masinaa'me chükuna", chiicosome. Já'ata'ni masinaa'me chini ija'che i'kato cu'amú, "Masinajeju chekúnare na'a re'oja'che cho'onaa'me chükuna", chiito. Já'aja'ñe i'kana chekúnarejê'e ña oimanaa'me. Pái chekúnare oina re'oja'che cho'okaiime repanare, na'a re'oja'che paapú chini. ²Páiu úcuauakúji, "Rúa masi'mú chu'u", chiikú repaúni chuta'a masicheji rúa karakuna repau masirúja'chere vesumú. ³Já'ata'ni páiu úcuauakú Diore chiikú rúa masi'mú. Dios úcuachi'a repaúni masikú, "Chu'u neekua'mú ikú", chiimú repau'te. ⁴Já'ajekuna maipi, "Tüosiva'nare jo'kasí'ere áure

ãito cu'amũ", chini cuasamanapi ãito cu'ama'mũ. Ija'chea'me: Dioma'me repava'na. Dios te'eũ'mũ. Chekũ Dios peomũ. Masime mai jã'a. ⁵Chekũna pãi ija'che cuasajũ i'kanaa'me: "Dios te'eũma'mũ. Maire paava'na diova'na cũnaũmũna'me cheja rĩa jainũko pa'ime", chiinaa'me repana. ⁶Jã'ata'ni mai iere masijũ, "Mai Ja'kũ, Dios, ũcuate'eũ'mũ", chiinaa'me. Repaũji cho'oũna peore pa'imũ chura, chejana'me cu'amajũarũã, cu'ava'nana'me pãi. Mai Repaũ neenaa'me. ũcuachi'a Maire Paakũ, Jesucristo, ũcuate'eũ'mũ. ũcuauji cho'oũna peore pa'imũ chura. Mai ũcuachi'a Repaũ cho'okaisi'ejekũna Repaũ neenaa'me. ⁷Jã'ata'ni pãi Jesucristo'te cuasana ũcuarepanũko masima'me jã'a. Tũosiva'nare jo'kasi'ere ãu ãito cu'ama'mũ. Jã'ata'ni pãi te'ena tũosiva'nare aperũmũ pojojũ che'chesosinajejũ churajatu'ka ãu repava'nare jo'kasi'ere, "Ie ãu diova'na neea'me", chini cuasajũ ãijũ ũcua cuasame repava'nare. "Maire iere ãito cu'amũ", chijũ cuasacosome repana. Jã'aja'ñe cuasanapi ũcuare ãito, ũcuanani cu'amũ. Cu'ache cho'ome repana. Repana cuasache'te jã'aja'ñe cu'ache cho'ojũ pani rũhiñe cuasache cavesũsojanaa'me repana. ⁸Jã'ata'ni Diore ãu ãiñeji pojoma'ñea'me. ãumajũarũã si'arepache ãimaneni cu'ache cho'oma'me. ũcuachi'a si'ache ãu ãiñeji na'a re'oja'che cho'oma'ñea'me. ãu ũcuauache ãire'omũ.

⁹Jã'ata'ni mũsanũkona na'a masina ñarepajũ pa'ijũ'ũ. "ũcuauache cho'ore'omũ chũ'ure", chini ũcuauache cho'ojũ pa'imanejũ'ũ, mũsanũkona majapãijava'na vesũva'napi ña chẽa cu'ache cho'oche'te che'chemanea'jũ. ¹⁰Mũsanũkona na'a masinapi tũosiva'nare ĩsisi'ere ãu ñu'ijũ ãivũ'ere repava'nare pojomanata'ni ãito chekũrũmũ vesũva'napi ñani ũcuaja'che ãijũ tũosiva'nare pojोजनाa'me, "Ina masina repava'nare tũosiva'nare pojोजना chũkũna'te ũcuaja'che pojojũ ãire'ocosomũ", chini.

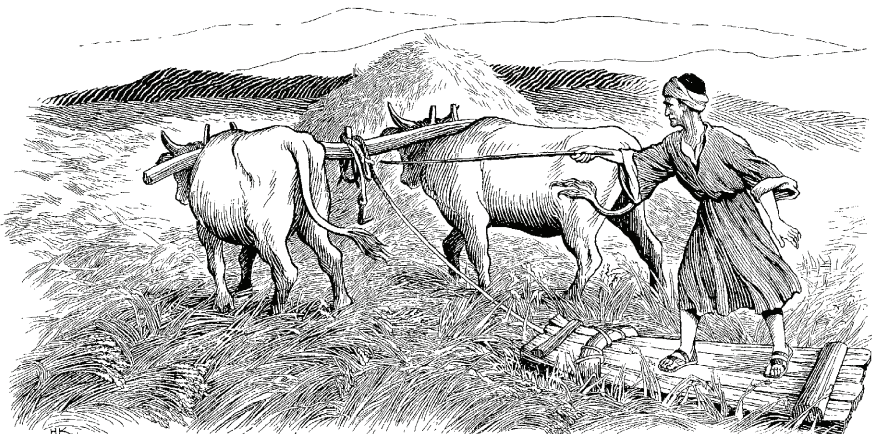
¹¹Jã'aja'ñe cho'oni mũsanũkona majapãijanare re'oja'che pa'ivesũnani na'a masinapi cu'ache cho'oche'te che'chojanaa'me. Jesucristo re'oja'che pa'ivesũnare ũcuachi'a jũni ro'ikaisi'kũa'mũ, Diona'me re'oja'che paapũ chini. ¹²Mũsanũkona majapãijanare pa'ivesũnani, "Ija'che cho'oche cu'ache'me", chijũ cuasajũ pa'inani mũsanũkonapi jã'aja'ñe cho'o ñoni cu'ache cho'ome repanare. Jã'aja'ñe cho'o ñoru, "Cu'ache'me ie", chijũ cuasanapi ña chẽa cho'oni repana re'oja'che cuasajũ pa'iche cho'ojũ cavesũsojanaa'me repana. Repanare jã'aja'ñe cu'ache cho'oni Jesucristo'te ũcuachi'a cu'ache cho'ome mũsanũkona. ¹³Jã'ajekũna chũ'ũ majapãijanare ãu ãni ñoñeji cacũ'oche cuhekũ'mũ chũ'ũ. Repanapi chũ'ũ ãiñe'te ña ũcuaja'che cho'ojũ repana cu'amũ chiisi'ere cho'ोजना ñani jo'e jmamakarũjẽ'e koo ãimaneja'mũ chũ'ũ, "Repanapi ña ãicu'ache'te ãijũ che'chesojũ", chini.

Jesucristo saosinare kuirache'te kuamu

9 ¹Jesucristo saosi'kũjekũ pãi chekũnare chẽa paacojũoma'kũa'mũ chũ'ũ. Maire Paakũ'te, Jesure ñasi'kũa'mũ chũ'ũ. ũcuauji

cho'okaiuna chũ'upri chũ'vakuna Dios chũ'o asa chẽa Repau'te Jesure cuasaju jovo pojoju pa'ime musanukona. ² Jesucristoji saosi'kũa'mũ chũ'ure musanukonani Repau chũ'ore chũ'vaa'ku chini. Repau neenajeju chũ'u pa'iche masime musanukona. Chura chũ'upri chũ'vakuna asa chẽa Diore cuasaju pa'ime musanukona. Jã'ajekuna pãi musanukona pa'iche'te ñani chũ'ure Jesucristo saosi'e masijanaa'me. Jã'ata'ni chekuna te'ena Dios chũ'ure saosi'e jachame. ³ Pãi chũ'ure ke'renapi, "Ikũ Jesucristo saosi'kũama'mũ", chiito ija'che i'kakũ'mũ chũ'u repanare: ⁴ Chũ'ure Jesucristo saosi'kũjekuna chũ'u che'chona paache aĩñena'me ùkuche sẽere'omũ repanare, chũ'ure sẽenato. ⁵ Ûcuaja'che chekũrũmũ romio'te Jesucristo'te cuasakoni vejani ku'ia kuhare'omũ chũ'ure, kuhaato. Jã'aja'ñe cho'ome Pedrona'me Maire Paaku Jesús cho'jechĩi, chekuna Repau saosina ùcuaja'che; rũjoromi kuhaju ku'ime. ⁶ Chũkũnachi'aa'me te'eka'chapana Bernabena'me chũ'u, Dios chũ'o chũ'vanapi cho'ochẽ cho'oju kuri kooju peore chũkuna chiiche ro'ina. Jã'ata'ni chũkuna chũ'vanapi chũkuna'te kuirato cu'ama'mũ.

⁷ Pãi ùcuuache cho'ochẽ cho'oju kuri koome. Sõtaopãi repanare chũ'unare cho'ochẽ cho'okaiju kurina'me ãu koome. Ûcuaja'che pãiu pĩsi uche tãsi'ku uche pa'irũmũ ãimũ. Ûcuachi'a pãiu ovejava'nare kuiraku repava'na oje qui ùkumũ. Jã'ajekuna chũkuna Dios chũ'o chũ'vasi'e ro'i kuri kooto cu'ama'mũ. ⁸ Asarepajũ'u. Pãi cuasachechi'a tochama'mũ chũ'u. Dios chũ'o aperũmũ Moisés tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Trigo'te po'teme. (1 Co 9.9)

9 Pãijji vacava'nare trigo po'teche chũ'ukũji repava'nani trigo'te ãiũseto cu'amũ, chiimũ. Vaca cho'ochechi'a cuasakũ jã'aja'ñe tochache chũ'umanesi'kua'mũ Dios. 10 Chũkũna'te Repaũ chũ'o chũ'vajanani cuasakũ jã'aja'ñe tochache chũ'usi'kua'mũ Dios. Pãi vea tãnana'me tũana cho'oche cho'osi'e ro'i kooñũ chini cuasajũ cho'ome repana. 11 ãũ tãkaisina repana tãkaisi'e ro'i koome. Chũ'ure ũcuaja'che Diore ãũ tãkaisi'ēja'che mũsanũkonare Repaũ chũ'o chũ'vakaisi'e ro'i koore'omũ. 12 Chekũna Dios chũ'o chũ'vava mũsanũkonare chũ'vache ro'i kurina'me ãũ kãĩne koome. Chũ'uni mũsanũkonare na'a rũa chũ'vakũni jã'aja'ñe na'a rũa ĩsito re'omũ. Jã'ata'ni kurijẽ'e sẽema'ñe chũ'o re'oja'chere Jesucristo pa'iche'te chũ'vakũ pa'ikũ'mũ chũ'ũ, mũsanũkonapi asa chẽaa'jũ chini. Mũsanũkonapi asa jachamanea'jũ chini kurijẽ'e sẽema'ñe chũ'vakũ'mũ chũ'ũ. 13 Judĩopãi Dioni pojojũ va'iva'nare Repaũ vũ'ena ra vanisome. Vanisojũna phairipãina'me repavũ'e cho'oche cho'okaina va'i joopo koo ãime, cho'oche cho'okaiche ro'i. Jã'aja'ñe cho'oche masime mũsanũkona. 14 Ũcuaja'che Maire Paakũ chũ'ũ jo'kasi'kua'mũ, Repaũ chũ'o chũ'vanapi ãuna'me kãĩne kuri kooa'jũ chini.

15 Jã'ata'ni kuri sẽema'kua'mũ chũ'ũ mũsanũkonare. Chura kurire sẽeu tochama'mũ chũ'ũ mũsanũkonare. Kurijẽ'e sẽeuama'ñe chũ'vauamũ chũ'ure. Rũa ãucuha jũ'ĩũ chũ'vanijẽ'e ũcua kuri sẽemaneja'mũ chũ'ũ. 16 Dios chũ'o chũ'vakũta'ni chekũnare ija'che i'kama'kua'mũ chũ'ũ: "Asarepajũ'ũ. Re'oja'chechi'a cho'okũ'mũ chũ'ũ", chiima'kua'mũ. Pãi chũ'vani chũ'ure Dios chũ'ũ jo'kasi'ere cho'okũ'mũ chũ'ũ. Chũ'upi jã'are cho'oma'to pojomanera'amũ Dios chũ'ure. 17 Diopi pojokũ re'oja'che cho'okaikũ'mũ chũ'ure, chũ'uni chũ'vauakũna chũ'vasi'e ro'i. Ũcuachi'a Repaũ chũ'ure chũ'ũ jo'kasi'e chũ'vañamekũta'ni ũcua chũ'vato ro'ija'mũ Dios chũ'ure. 18 Chũ'upi Dios chũ'o chũ'vakũji kãĩñena'me ãũ sẽeto cu'ama'mũ. Jã'ata'ni sẽema'kua'mũ chũ'ũ. Kurijẽ'e sẽema'ñe rupũ chũ'vakũ rũa pojokũ'mũ chũ'ũ. Chũ'ũ ro'iche'me jã'a pojochẽ.

19 Ija'chea'me: Pãi chekũna chẽa paacojñoma'kua'mũ chũ'ũ. Ũcuachi'a chũ'ũ chũ'vache pãi chũ'usi'ema'mũ. Jã'ata'ni pãi ũcuauanana'me pani repana chiiche cho'okũ repana pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ, repanapi na'a jainũko chũ'ũ chũ'vache'te asa chẽa Jesucristoni jovoa'jũ chini. 20 Judĩopãina'me pani repana pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ, repanapi chũ'ũ chũ'vache'te Dios chũ'ore asa chẽa Jesucristoni jovoa'jũ chini. Dios aperũmũ chũ'ũ jo'kasi'e cho'onare ja'me pani repana cho'ocheja'che cho'okũ pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Jã'aja'ñe cho'oma'to cu'ama'mũ. Jã'ata'ni ũcua jã'aja'ñe ja'me cho'okũ'mũ chũ'ũ, repanapi chũ'ũ chũ'vache'te Dios chũ'ore asa chẽa Jesucristoni jovoa'jũ chini. 21 Ũcuaja'che pãi Dios chũ'usi'ejẽ'e vesũnare ja'me pani repana pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ

chũ'u, chũ'u chũ'vache'te asa chëa Jesucristoni jovoaljũ chini. Jã'aja'ñe pa'inare ja'me panijê'e repaña cho'ochēja'che cu'ache cho'oma'kũamũ chũ'u. Jesucristoni pojokũ, Repañ chũ'ũñe jachama'ñe re'oja'chechi'a cho'okũ'mũ chũ'u. Chũ'ũpi Jesucristo chũ'ũñe'te cho'oma'to cu'amũ. ²²Rũa vesũnare ja'me panijê'e ũcuaja'che repaña pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'u, repañapi chũ'u chũ'vache'te asa chëa Jesucristoni jovoaljũ chini. Pãĩ ũcuanũkore ja'me pa'iu, repaña pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'u, repañapi chũ'u chũ'vache'te asa chëa Jesucristoni jovoaljũ chini. ²³Peore cho'okũ'mũ chũ'u pãĩpi Jesucristo'te cuasache kũachũ'ore asa chëaa'jũ chini. Jã'are chini pojokũ chũ'vakũ'mũ chũ'u. Chũ'ũpi chũ'vakũna Diopi repañani chëa paato rãa pojomũ chũ'u.

²⁴Ūcuaja'che cho'ome pãĩ vũ'vũna. Ūcuanũko rãa vũ'vũme cajejañũ chini. Jã'ata'ni te'euchi'a cajejaimũ. Jã'aja'ñe cho'ochẽ masime mũsanũkona. Ūcuaja'che mũsanũkona vũ'vũ cajejañũ chini na'a rãa vũ'vũcheja'che peore cho'ore'ochetũ'ka Diore re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'u. ²⁵Vũ'vũra chii-kũ repañ ca'nivũ rãa kuiramũ koka paara chini. Ca'nivũ cacũ'omajñarũã cho'ochẽ ũhasomũ repañ, cho'ouakũta'ni. Ūhaso pa'iu vũ'vũcheji cajejani rupũ ïsiche'te koomũ repañ. Jã'ata'ni repañ koosi'e si'asojachea'me. Mai Jesucristo'te cuasana ũcuachi'a Repañ rupũ ïsiche'te na'a re'oja'chere si'ama'ñere kooñũ chini cho'ojũ cacũ'ache ũhasome cho'ouanata'ni, "Dios maire na'a re'oja'chere ïsija'mũ", chiijũ. ²⁶Jã'ajekũna vũ'vũ cajejasa chii-kũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'u. Peorepache pa'ima'kũamũ pãĩpi Jesucristoni jovoaljũ chini. Chekejê'e cuasama'ñe re'oja'che cho'ochẽchi'a cuasakũ'mũ chũ'u. ²⁷Chũ'u meñe rãa chũ'ũkũ'mũ re'oja'chechi'a cho'ora chini. Chũ'ũni chekũnare re'oja'che cho'okaiñameũato rãa cuasakũ cho'okaikũ'mũ chũ'u, repañapi chũ'u chũ'vache'te asacuhejũ chini. Chũ'ũpi repañani jã'aja'ñe cho'okaima'to Dios chũ'ũre Repañ chũ'o pãĩ chũ'vakũ'teta'ni Repañ chũ'ũre ïsira'asi'e re'oja'che ïsima'mũ.

**Tũosiva'nani ña, "Diova'naa'me ina",
chiimaneajũ chini chũ'vache'te kũamũ**

10 ¹Asarepajũ'u, chũ'u majarpãijana. Mai aipãĩ Egipto cheja etarũmũ Diopi cho'okũna ũcuanũko okomakapĩ ñajũ saisi'e cavesũmanejũ'u. Okomakapĩ ñajũ saijũ Maachiara joopoji oko peoacho Diopi jãko nũkõna ũcuachejapĩ ũcuanũko jẽñasome repaña. ²Reparũmũ Moiseni ũcuanũko jovo ja'me pa'ijũ okoro'vecojñõñeja'ñe okomaka vũ'evũji saijũ, chiaraji jẽñasome repaña. ³Ūcuanũko si'aumucujña Dios cũnaũmũ raoche'te ãũ ãijũ paniasome repaña. ⁴Ūcuachi'a oko peochejare ku'ijũ Cristoji cho'okaiũna catapũ etasi'ere oko ũcuanũko ũkuasome repaña. Repañapi Cristo ñoma'kũta'ni ũcuanana'me ku'iu kuirakũ paniasomũ repañare. ⁵Dios repañare ũcuanũkore kuirakũta'ni te'enare pojoasomũ.

Chekũnareta'ni Repaũni jachajũna pe'rukũ chũ'ũũna pãi peochejare pa'ijũ ũcuanũko jũnisoasome.

6Maipi che'chealjũ chini jã'aja'ñe ti'jñesi'kũa'mũ, maipi repaña cu'ache cho'ocheja'che cho'omanealjũ chini. 7Mai aipãi jainũko tũosiva'nani pojoasome, “Dioa'me ina”, chiijũ. Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Jã'ana pãi ãũ ãni pi'ni ujacha'ijũ pojosi'naa'me, chiimũ. Jã'aja'ñe cho'oasome repaña tũosiva'nani pojojũ. Repaña cho'osi'ejache cho'omaneũ mai. 8Jainũko repaña rjũjoromi peonani ja'me kãniasome. Jã'aja'ñe cho'ojũna pe'rukũ Dios cu'ache cho'osinare ũcuanũkore ũcuate'eumucusena veintitrés milrepanare vanisoasomũ. Repaña cu'ache cho'osi'ejache cho'omaneũ mai. 9Chekũna te'ena Maire Paakũ re'oja'che cho'okaiche'te cuhejũ, “Maire ũache ĩsima'kũa'mũ Repaũ”, chiijũ pe'ruasome repaña. Jã'aja'ñe i'karena Maire Paakũ pe'rukũ añare raõũna ũcuanũko kũjũ jũnisoasome repaña, jã'aja'ñe i'kasi'e ro'i. Repaña i'kasi'ejache i'kamaneũ mai. 10Chekũna Maire Paakũni pe'rujũ cu'ache cutuasome. Jã'aja'ñe cutujũna Dios pe'rukũ ángelni casoasomũ repañani vanisoa'kũ chini. Repaña cutusi'ejache Maire Paakũ'te cu'ache cutumaneũ mai. 11Peore jã'a maini che'chora chini cho'oasomũ Dios. “Tocha jo'kajũ'ũ ie”, chinasomũ Repaũ, mai aipãi ti'jñesi'ere asa repaña cu'ache cho'osi'ejache cho'oma'ñe pa'ijũ, re'oja'chechi'a cho'ojũ paarpũ chini. Aperũmũ Repaũ Dios irũmũ pa'ijachere cuasakũ peore care'vaasomũ. 12Jã'ajekũna mũsanũkona ñarepajũ pa'ijũ'ũ; chekũrũmũ ñamejũ, “Re'oja'chechi'a cho'oũ”, chiisinapi cu'ache cho'ojũ cu'ache ti'jñeco'jũoñe. 13Te'eñoã vatipi chũ'ũkũna cu'ache cho'ouakũ'mũ maire. Jã'aja'ñe ti'jñemũ maire ũcuanũkore. Jã'ata'ni Dios, “Repanare cho'okaija'mũ chũ'ũ”, chiisi'e ũcuarepa cho'okaija'mũ Repaũ mũsanũkonare. Jorema'kũa'mũ Repaũ. Mũsanũkonani cu'ache cho'ouakũna Repaũni sũeto ũsekaija'mũ Repaũ, cho'omanealjũ chini. 14Jã'ajekũna chũ'ũ cuasana, jmamakarũjẽ'e tũosiva'nare pojojũ pa'imanejũ'ũ.

15Cuasamasime mũsanũkona. Chũ'ũ i'kacheji ũcuarepa cuasoma'to kũajũ'ũ. 16Mai Jesucristoni pojoũ chini si'arũmũ chi'i pĩsi ũche conore ũkujũ, Repaũ chueniso chie meosi'ere cuasajũ, “Re'orepamũ, Ja'kũ”, chiĩnaa'me Repaũ'te. ũcuachi'a chi'i pãrũ'te ãijũ Jesucristo ca'nivũ'te cuasajũ ãinaa'me mai. Jã'aja'ñe chi'i ãijũ Jesucristona'me ãiñeja'ñe ãijũ pa'ime mai. 17Mai Jesucristo'te cuasana pãrũ ũcuate'epũ jainũko ãiñeja'ñe Repaũni cuasajũ ũcuate'eujakuanupũ'me, Jesucristo ca'nivũ ũcuate'eca'nivũ pa'icheja'che. 18Israelpãi cho'oche'te cuasajũ'ũ. Jo'cha va'iva'nare Dios vũ'ena ra vani va'i joopo ãime repaña. Jã'aja'ñe ãijũ Dio'na'me ãiñeja'ñe ãijũ ũcuauũna'me pa'ime repaña. 19Tũosiva'nata'ni rupũ peoche pa'ime. “Dioa'me jã'ana”, chiĩma'mũ chũ'ũ. Repava'nare ĩsisi'e

ãu rupũ ãua'me; cu'a peomũ. ²⁰Jã'ata'ni pãipi tũosiva'nani ãure ïsini vatire ïsicheja'che ïsime ãu. Jã'aja'ñe pa'ina Dioreta'ni ãu ïsimanaa'me. Mũsanũkonapi tũosiva'na pa'ivũ'ena mũa repava'nare ïsisi'ere ãu ãni vatina'me ãiñeja'ñe ãijũ pa'ime. Jã'aja'ñe cho'оче cuhemũ chũ'ũ. Mũsanũkonapi vatire pojoto cu'amũ. ²¹Maipi pĩsi ũche conore ũkujũ Maire Paakũ'te ja'me pa'inapi vatire ũcuate'erũmũ ja'me pa'icu'amũ. ũcuachi'a ãu ãijũ Maire Paakũna'me pa'inapi vatire ũcuate'erũmũ ja'me pa'icu'amũ. ²²Maire Paakũ'te pojonafejũna vatire pojocu'amũ mũsanũkonare. Dios maire romi vanũkũ pa'icheja'che pa'iu ũcuate'eũ paara chiimũ. Jã'ajekũna maipi Repaũ'te pojonapi vatire pojoto pe'rumũ Repaũ Maire Paakũ. ¿Repaũ'te mũsanũkona Diore vajũchũma'ñe? ũcuachi'a, ¿Repaũ'te mũsanũkona na'a rũa masinaa'ñe?

ũcuauache cho'ochena'me chekũnare re'oja'che cho'оче'te kũamũ

²³Te'ena mũsanũkona ija'che i'kajũasome: “ũcuauache cho'ore'omũ chũkũna'te”, chiijũasome. Jã'ata'ni chekũrũmũ mũsanũkonare uache'te cho'oni re'oja'che jũaama'me. Jã'aja'ñe mũsanũkonare uache cho'ojũ chekũnare cu'ache che'chome. ²⁴Mũsanũkonare uachechi'a cuasama'ñe chekũnare re'oja'che cho'okaiche'te cuasajũ re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'ũ, repaapi re'oja'che che'chea'jũ.

²⁵Va'i ïsivũ'e sani, “¿Jeecheja rasi'ea'che ie va'i?”, chiima'ñe va'i koo ãijũ'ũ. “Chekũrũmũ chũ'ũ iere koo ãni tũosiva'nare jo'kasi'e pa'ito cu'ache cho'ocosomũ”, chiima'ñe koo ãijũ'ũ. ²⁶Dios cho'osi'e ãu ãire'очеchi'aa'me. Chejana'me repacheja pa'imajũnarũã peore Dios cho'osi'ea'me. Jã'ajekũna sãniasama'ñe ãire'omũ.

²⁷Pãiu ũcuauakũji Jesucristo'te cuasama'kũpi mũsanũkonani ãure ãura chini soito mũsanũkonare saiũato sani repaũ ãuñe peore koo ãijũ'ũ. “Chekũrũmũ chũ'ũ iere ãni cu'ache cho'omũ”, chini cuasama'ñe koo ãijũ'ũ repaũ ãuñe. “¿Jeechejapi mũ'ũ ie va'i rau?”, chiima'ñe koo ãire'omũ mũsanũkonare. ²⁸Jã'ata'ni pãiu ũcuauakũji mũsanũkonani, “Ie ãu tũosiva'ũre ïsisi'ea'me”, chiikũ'te koo ãimanejũ'ũ. Tũosiva'ũre cuasakũjekũ jã'aja'ñe i'kamũ repaũ. Repaũ jã'are ãu ãni cu'ache cho'omũ. ũcuachi'a repaũ cuasato Jesure cuasakũ ũcuauakũji jã'are ãu ãni cu'ache cho'omũ. Jã'ajekũna mũsanũkonapi repaũ ãuñe'te ãu koo ãni jã'aja'ñe cho'ojũ cu'ache che'chome repaũ'te ãu ãusi'kũre. Jã'aja'ñe cho'omanejũ'ũ repaũ'te. ²⁹Jã'are ãu ãni meñe cu'ache cho'oma'me mũsanũkona. Repaũ'teta'ni cu'ache cho'ome. Jã'are sãniasama'ñe ãito na'a re'omũ. Pãipi, “Cho'ocu'amũ ie”, chiito cho'ocu'amũ mũsanũkonare. Pãipi, “Cho'ocu'amũ ie”, chiima'ñeta'ni cho'ore'omũ mũsanũkonare. Chekũrũmũ sãniasato, “Ija'che cho'оче cu'ache'me”, chiinaa'me chekũna. Jã'aja'ñe i'kato mũsanũkonare cho'ouache cho'ocu'amũ. Cho'omanejũ'ũ. ³⁰Chũ'ũpi

ãure ãiu, “Ja'ku, re'orepamu”, chini cu'ache cho'oma'mu. ¿Je'se pa'ina pã chũ're cu'ache cutuche, “Ja'ku, re'orepamu”, chini ãu ãiku'teta'ni? ³¹Musanukona cho'ochete cheknapu ña, “Dios rua re'okumũ”, chiiju cuasaajũ chini re'oja'chechi'a cho'ojũ'u. Æu ãcuauache ãiju, ãcuauache ãkũju peore musanukona cho'ochete re'oja'chechi'a cho'ojũ'u. ³²Jã'aja'ñe re'oja'chechi'a cho'ojũ cu'ache che'choma'ñe pa'ijũ'u, judiõpãina'me judiõ peonare, Jesucristo'te cuasanare ãcuachi'a. ³³Chũ'u pã ãcuauukore si'arumu pojoku pa'icheja'che pojoju pa'ijũ'u. Chũ'uchi'a meñe re'oja'che cho'ora chiima'ñe pã ãcuauukore re'oja'che cho'okasa chiikũ'mũ chũ'u, repnapu ãcuauuko Jesucristoni jovo, ãcuaua'me re'oja'che paapu chini.

Romi Diore cuasana chi'i pojoche'te kuamu

11 ¹Chũ'u Jesucristo pa'isi'eja'che re'oja'che pa'iche'te ña chẽa chũ'u pa'icheja'che re'oja'che pa'ijũ'u musanukona.

²Musanukonapu chũ'uni cuasaju chũ'u ja'me pa'irumu chũ'u musanukonare che'chosiere peore re'oja'che cho'ojũ pa'ijũna rua pojomu chũ'u. ³Jã'ata'ni musanukonare iere masijũ'u chiimu chũ'u: Dios Jesucristo'te paaku'mũ. Jesucristo ãcuaja'che umupã paaku'mũ. Umupã ãcuaja'che repna rñjoromire paame. ⁴Jã'ajekũna musanukona umupã chi'ini tuhiroã tuhiju Diore sẽejũ, Dios chũ'o kuato cu'amu. Tuhiroã tuhiju sẽni Jesucristo musanukonare paama'ñeja'ñere cho'o ñome. Jã'ajekũna pãiu ãcuauakũju tuhiro tuhiu sẽẽna pã cheknapu ñani repau'te Paaku'te Jesucristo'te cu'ache cutume. ⁵Jã'ata'ni romi chi'ini repna sñjore kãñase're tuhimanapu Diore sẽejũ Dios chũ'o kuato cu'amu. Repanare paanare ña kukũma'ñere cho'o ñome. Romipi jã'aja'ñe cho'oni repna sñjo raña ko'ũ-socheja'che cho'ojũ vajuchũache cho'ome. Romio ãcuauakoji kãase'recho tuhima'ñe sãeona pã cheknapu ñani repau'te paaku'te cu'ache cutume. ⁶Romio repau sñjõpũ kãase'recho tuhicuheko raña tũ'kasocojñoa'ko. Jã'ata'ni repauji rañapa tũ'ka ko'ũsoru pã rua cu'ache cutujanaa'me repau'te. Jã'ajekũna Jesucristo'te cuasana chi'ivũ'e muani repau sñjõpũ kãa tuhiõ paaõ. ⁷Dios umupã cho'oasomu, Repau chũ'ũñeja'ñe chũ'ũju paapu chini. Pãũji re'oja'che pa'ito chekũna pã Diore repau'te cho'osi'kũre re'oja'che cutume. Jã'ajekũna umupã Diore cuasaju vajuchũche'te ñõũu chini Repau vũ'e pa'irumu tuhiroã tuhimanea'ju chiimu chũ'u. Romita'ni umupã paa-cojñona pa'iche'te ñõjanaa'me, repna sñjo kãñase're tuhiju pani. ⁸Umũu ãcheja charo pa'ikũjekũ romioji jñaacojñosi'kũma'mũ. Romiota'ni umũu ca'nivũ pa'iche ruta cho'ocojñosi'koa'mo. ⁹Dios umũu'te romioji paako chũ'ua'ko chini cho'omanesi'kũa'mũ. Umũu'ji romioni paaku chũ'ua'kũ chini cho'osi'kũa'mũ Dios. ¹⁰Jã'ajekũna romi repna sñjore kãñase're tuhiju umũ pa'ina ñõñe paapu. ãcuachi'a ángelepi si'arumu maini ña-jũna musanukona rñjoromi jã'aja'ñe re'oja'che cho'ojũ paapu. ¹¹Jã'ata'ni

Jesucristo'te cuasana ʘmʘpāina'me romi pa'ito rʘa re'omʘ. ʘmʘpāi peoto karamʘ. ʘcuachi'a romi peoto karamʘ. Diopi ñato ʘmʘpāina'me romi ʘcuapa'rʘva masina pa'ime. ¹²Mamarʘmʘ romio ʘmʘ ca'nivʘ pa'icheji ruta cho'ocojñosi'koa'mo. Irʘmʘta'ni ʘmʘpāi pʘka'koromi cʘtaroā sa'na-vʘna ainee jñacojñome. Dios peore cho'osi'kʘa'mʘ ʘmʘpāina'me romi.

¹³Cuasajū'ʘ mʘsanʘkona. Romioji Dios vʘ'e pa'ikoji, ʘsʘjorʘ kāase'recho tuhima'ñe sēeto re'okʘ? ʘJe'se cuasache mʘsanʘkona? ¹⁴Mai ʘmʘpāi-chi'aa'me rañapaā ve'emana. Jā'ajekʘna ʘmʘʘji rañapa ve'ekʘ'te ñani repaʘ'te pāisojʘ cu'ache cutume. ¹⁵Jā'ata'ni romichi'a rañapaā ve'eto re'omʘ. “Re'oja'che ñomʘ ikore”, chiime pāi repaʘ'te. Rañapaā ve'eche romire jo'kasi'kʘa'mʘ Dios, repa'na kāña pa'icheja'che paʘ chini. ¹⁶Pāiʘ ʘcuʘʘakʘji romire rañapaā ve'eche jo'kasi'e asa jachakʘ iere cuasa'a'kʘ: Chʘkʘnana'me chekʘna Jesucristo'te cuasakuanupʘā ʘcuʘʘko jā'aja'ñechi'a cho'ojʘ pa'inaa'me.

**Maire Paakʘ cho'okaisi'ere cuasajʘ ʘ
āirʘmʘ cu'ache cho'oche'te kʘamʘ**

¹⁷Chura jo'e chekere tochamʘ chʘ'ʘ. Mʘsanʘkona chi'ijʘ sāiñechi'a re'o-ja'che cho'orʘja'chere cho'oma'ñe sāiñechi'a cu'ache cho'ojʘ pa'ijʘasome. Jā'aja'ñe mʘsanʘkona cho'oche'te asakʘ pojoma'mʘ chʘ'ʘ. ¹⁸Mʘsanʘkona Jesucristo'te cuasajʘ chi'inata'ni sāiñechi'a cuhejʘ pa'ijʘasome. Pāipi jā'aja'ñe kʘajʘna asa, “Chʘ'o ʘcuarepacosomʘ jā'a”, chiimʘ chʘ'ʘ. ¹⁹Sāiñechi'a cuhejʘ ija'che cuasacosome mʘsanʘkona: “Chekʘnare na'a rʘa masinaa'me chʘkʘna”, chiijʘ cuasacosome. Jā'ajekʘna chekʘnare rʘa i'kacosome mʘsanʘkona, repa'ni, “Rʘa masime ina”, chiijʘ cuasa'a'jʘ chini. ²⁰Chi'i jā'aja'ñe sāiñechi'a cuhejʘ Maire Paakʘni pojojʘ ja'me ʘ āirʘmʘ Repaʘ cho'okaisi'ejē'e cuasama'ñe ʘ āicosome mʘsanʘkona. ²¹Ja'me ʘ āirʘmʘta'ni rupʘ ʘcuʘʘache āiñeja'ñe āijʘ ʘcuapa'rʘva ja'me āima'me mʘsanʘkona. Te'ena cha'ama'ñe charo ʘ āijʘasome. Chekʘna cho'jepi āijʘasome. Te'ena āiñe peojʘ āucuhava'na pa'ito chekʘnata'ni āure rʘa chajiche āijʘ pīsi ũche cono rʘa ũkujʘ cono jū'ijʘasome. ²²ʘJe'se pa'ia'na mʘsanʘkona vʘ'ña ʘ āima'ñe? Mʘsanʘkona majapāijanare Dios chēa paanarejē'e cuasama'me mʘsanʘkona. Jā'aja'ñe cho'ojʘ chʘova'na pa'ijʘ āiñe peova'nare cu'ache cho'ome mʘsanʘkona. Āiñe'te peojʘ mʘsanʘkonare ja'me ʘ āivajʘchʘjʘasome repa'na. ʘPojoja'che chʘ'ʘ mʘsanʘkonare? Pāara. Rʘa cu'amʘ jā'aja'ñe cho'oche, chiimʘ chʘ'ʘ.

Maire Paakʘ cho'okaisi'ere cuasajʘ ʘ āiñe'te kʘamʘ

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³Chʘ'ʘ mʘsanʘkonare kʘasi'e Maire Paakʘji chʘ'ʘni kʘa jñʘʘna kʘasi'kʘa'mʘ chʘ'ʘ mʘsanʘkonare ie. Jo'e ʘcuare kʘamʘ chʘ'ʘ

musanukonare. Maire Paaku, Jesús, Repau chéacojñojañami Repau neenana'me aikují pāpu mini, ²⁴“Ja'ku, re'orepamu”, chiiu Repau'te ja'me pa'inani tū'se isiku ija'che i'kaasomū: “Ie chū'ū ca'nivū'me. Mūsanukonapi re'oja'che paapu chini jūni ro'ikasa chini pa'imū chū'ū. Chū'ūni cuasaju chi'iju pāre ija'che cho'ojū āiju pa'ijū'ū”, chiniasomū Repau. ²⁵Āu āni pi'nisirumū pīsi ūche conoro'rova mini ūcuaja'che i'kaasomū Repau. “Ie ūche cono chū'ū chiea'me. Ūcuanuko ūkujū'ū iro'rova. Pāi ūcuanukore cu'ache cho'oche'te jūni ro'ikasa chini chuenisoja'mū chū'ū. Jā'aja'ñe cho'oche chū'ū chiepi mekūna Dios mamare, 'Ija'che cho'oñu', chiisi'ere cho'oche'me. Jā'are cuasaju chi'i ie ūche cono ūkujū pa'ijū'ū”, chiniasomū Repau. ²⁶Jā'aja'ñe pāre āiju ūche cono ūkujū Maire Paaku Jesucristo jūni ro'ikaisi'ere kuaju pa'inaa'me mai, Repau jo'e raichetu'ka.

MT 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.19-20; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26

Maire Paakũ cho'okaisi'ere cuasajũ ãu ãirũmũ cho'oche'te kũamũ

27 Jã'ajekũna pãĩ ùcuauanapi Jesús chũ'usi'ere jã'aja'ñe pã ãijũ, ùche cono ùkunata'ni Repaũni masi cuasamaneni, vajuchũmarũ, Maire Paakũ'te cu'ache cho'ome. 28 Jã'ajekũna mũsanũkonapi pã ãipi'rani mũsanũkona cho'ojũ pa'iche'te cuasa cu'ache cho'osi'ere charo Dioni kua ùhasojũ'ũ. Kũasirũmuta'ni ùkujũ ãire'omũ. 29 Pãĩũ, "Jã'aja'ñea'me ie", chiima'ñe pa'ĩũ Maire Paakũ ca'nivũ masi cuasama'kũpi jã'are ùkukũ ãni cu'ache cho'omũ. Cu'ache cho'oche ùhasoma'kũpi ãito Diopi chũ'ũũna cu'ache ti'jñeja'mũ repaũ'te. 30 Mũsanũkona te'ena cu'ache cho'oche ùhasomanapi ãijũ koka peome chura. Chekũna ravũna jũ'ime. Chekũna mũsanũkonare ja'me pa'isina jũnisoasome. 31 Mai ùcuauũko mai pa'iche'te meñe cuasato re'ora'amũ. Cu'ache pa'iche'te meñe cuasa ùhasonare Dios pe'ruma'kũa'mũ. Pe'rumaũ jã'aja'ñe pa'inare cu'ache ti'jñeñe jo'kama'kũa'mũ Repaũ. 32 Maire Paakũ re'oja'chere che'chokũ mai cu'are ña, cu'ache ti'jñeñe cho'omũ, maipi ña kũkũa'jũ chini. Jã'aja'ñe cho'okũ re'oja'chere che'cho-mũ Repaũ, mai jũnisosirũmũ Repaũ'te cuasamana saichejana vati toana sani uumaneal'jũ chini. 33 Jã'ajekũna, chũ'ũ majapãijana, mũsanũkonapi Jesucristoni cuasajũ ãure ãũũ chini chi'ini chekũnare cha'ajũ'ũ. Ùcuapra'ũva ùcuauũko ãijũ'ũ. 34 Te'enare rua ãucuhato charo mũsanũkona va'ñana ãu ãni chi'ijũ'ũ cu'ache cho'ocuheni. Va'ñana ãu ãni pi'ni chi'ijũ'ũ ùcuauũko re'oja'che Jesucristoni cuasajũ pãre ãũũ chini. Jã'aja'ñe cho'oto Dios pe'rumaneja'mũ mũsanũkonare. Chũ'ũ sani jo'e chekere che'choja'mũ mũsanũkonare.

Dios Rekocho pãĩ si'ache cho'omasiche jo'kache'te kũamũ

12 1 Chura mũsanũkonare, chũ'ũ majapãijanare, iere masial'jũ chini kũakũ tochamũ chũ'ũ: Dios Rekocho maipi masial'jũ chini cho'omasiche'te jo'kamũ maire. Jã'are che'chora chiimũ chũ'ũ mũsanũkonare. 2 Ie masime mũsanũkona: Ape'ũmũ mũsanũkona chuta'a Diore cuasamarũmũ rũhiñe cuasamarũ chũ'o cutumava'nani tũosiva'nani pojøjũ pa'isinaa'me. 3 Jã'ajekũna mũsanũkonare iere masial'jũ chini kũamũ chũ'ũ. Pãĩũ Dios Rekocho cho'okaicojñokũ ija'che i'kama'mũ: "Jesús cu'akũ'mũ; vati toana saau", chiima'mũ. Ùcuachi'a pãĩũ Dios Rekocho cho'okaicojñoma'kũ, "Jesús pãĩ ùcuauũkore paakũ'mũ", chiima'mũ.

4 Maire si'acairo cho'omasiche Jo'karekocho Ùcuate'erekocho'me Dios Rekocho. Pãire ùcuauamajñarũã cho'omasiche'te jo'kamũ Reparekocho. Te'enare cheke cho'omasiche'te jo'kakũ chekũnare na'a cheke cho'omasiche'te jo'kamũ. 5 Ùcuauũko Repaũ jo'kasi'e si'acairo cho'ojũ Maire Paakũ'te Ùcuate'eu'te cho'okaime mai. 6 Dios maire ùcuauũkore re'oja'che cho'okaiũ pa'imũ, maire jo'kasi'ere re'oja'che cho'ojũ paapũ chini. Te'enare cheke

cho'okaiũ, chekũnare na'a cheke cho'okaimũ Repaũ. Maire ũcuanũkore jã'aja'ñe cho'okaikũ Dios Ũcuate'eu'mũ. Maire ũcuanũkore peore rũa re'oja'che cho'okaikũ'mũ Repaũ. ⁷Dios Rekocho maire ũcuanũkore cho'omasiche jo'kamũ, maipi sãĩñechi'a re'oja'che cho'okaijũ paapũ chini. Dios Rekochoji jã'aja'ñe cho'okaiũna Repaũ maire ja'me pa'iche masime mai. ⁸Dios Rekocho Repaũ'te jo'kaũnanani re'oja'che chũ'vamasiche'te jo'kamũ, chekũnani re'oja'che chũ'vajũ paapũ chini. Ũcuate'erekochoji chekũnare Repaũ'te ũanare Repaũ chũ'o che'chomasiche'te jo'kamũ, chekũnani masi che'chojũ paapũ chini. ⁹Ũcuate'erekochoji te'enare Diore na'a rũa cuasache'te jo'kamũ. Ũcuachi'a chekũnare pãĩ vasomasiche'te jo'kamũ. ¹⁰Chekũnare, Diochi'a cho'omasiche'te jo'kamũ Reparekocho cho'omasialjũ chini. Chekũnare Dios chũ'o kũamasiche'te jo'kamũ. Chekũnare, Dios chũ'o kũana kũache asa cuasamasiche'te jo'kamũ, repaña kũache'te asa cuasamasi, “Ina Dios chũ'o rũhiñe kũanaa'me; ina jorenaa'me”, chiijũ masialjũ chini. Reparekocho chekũnare tĩpãichũ'o repañajẽ'le che'chēmanesichũ'o cutumasiche'te jo'kamũ. Chekũnare tĩpãichũ'o cutumasina i'kache'te asamasijũ rũhiñe kũache'te jo'kamũ. ¹¹Jã'a peore Ũcuate'eu Dios Rekocho cho'oche'me. Maire ũcuanũkore Repaũ'te jo'kaũache rũa si'acairo cho'omasiche jo'kamũ Repaũ.

**Jesucristo'te Ũcuate'eu'te cuasanajejũ ũcuanũko Repaũ
ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eujakuanupũ pa'iche'te kũamũ**

¹²Pãĩũ ca'nivũ si'ache pa'imũ, jũjñã, ñakocaã, cõtarpũ peore. Jã'ata'ni ũcuate'eca'nivũ'me. Ũcuate'eca'nivũ pa'icheja'che mai ũcuaja'che Jesucristo'te cuasana jainũkota'ni re'oja'che ja'me pa'ijũ, ũcuachi'a Ũcuauña'me re'oja'che pa'ijũ Repaũ ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eujakuanupũ'me. ¹³Mai ũcuanũko Jesucristo'te cuasana, judĩopãina'me judĩo peona, kurinana'me chũova'na pa'ina peore Jesucristo ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eujakuanupũ'me. Mai ũcuanũko Dios Rekochoji cho'okaiũna Jesucristoni jovo Ũcuauña'me pa'inaa'me chura. Repaũ'te jovosirũmũ pãipi mai Repaũ'te jovosi'ere ñã masialjũ chini okoro'vecojñosinaa'me mai ũcuanũko. Ũcuachi'a maipi Jesuni jovorena Dios Rekocho Ũcuate'erekochoji ũcuanũkore jovosi'kũa'mũ maire. Maini ja'me jovo pa'iuũ ũcuanũkore cho'okaiũna Jesucristo ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eujakuanupũ'me mai chura.

¹⁴Pãĩ ca'nivũã jã'aja'ñe pa'imũ. Pãĩũ ca'nivũ ũcuate'eca'nivũta'ni si'ache pa'imũ: jũjñã, ñakocaã, cõtarpũ, peore. Ũcuaja'che mai Jesús neena jainũkota'ni ũcuate'eujakuanupũ pa'ijũ Repaũ ca'nivũja'ñe pa'ime. ¹⁵Chekũrũmũ cũ'apũji ija'che i'kamũ: “Jũtũma'mũ chũ'ũ. Jã'ajekũna ca'nivũ'te pa'ima'mũ chũ'ũ”, chiimũ. Jã'ata'ni cũ'apũji jã'aja'ñe i'kani joremũ. Ũcuate'eca'nivũ'te pa'imũ repacũ'arpũ. ¹⁶Ũcuaja'che chekũrũmũ cãjoroji ija'che i'kamũ: “Ñakovama'mũ chũ'ũ. Jã'ajekũna ca'nivũ'te

pa'ima'mu chu'u", chiimu. Jā'ata'ni cājoroji jā'aja'ñe i'kanijē'e ca'nivū pa'iche jo'kasoma'ñe ūcua pa'imū. Ūcuate'eca'nivū'te pa'imū repacājoro. 17 Ca'nivūji ñakocaāchi'a paato asacheji peora'amū. Ūcuaja'che ca'nivūji cājochi'a paato chu'echeji peora'amū. 18 Jā'ata'ni jā'aja'ñe pa'ima'mū. Dios, Repau'te uache'te cho'oku, ca'nivū pa'imajñaruā peore re'oja'che cho'o jo'kasi'kua'mū. 19 Ūcuate'emajñaruāchi'a pa'ito ca'nivūji peora'amū. Jūñachi'a pa'ito chekuruṃ cū'achi'a pa'ito ca'nivūji peora'amū. 20 Ca'nivū pa'imajñaruā ruā si'ache pa'imū. Jā'ata'ni ca'nivū ūcuate'eca'nivū'me. Mai ūcuachi'a ūcuate'euja'che ja'me pa'ijū ūcuanuko Cristo'te cho'uche cho'okaijū Repau ca'nivūja'ñe pa'ijū ūcuate'eujakuanupū'me. Ūcuanuko maire si'acairo jo'kasi'ere sāiñechi'a cho'okaito karama'mū.

21 Ñakovaji jūture i'kaku, "Jūtu peoto karamanera'amū chu'ure", chiicu'amū. Jā'aja'ñe i'kani joremū repa ñakova. Ūcuaja'che sījorūji cū'are i'kaku, "Cū'a peoto karamanera'amū chu'ure", chiicu'amū. Jā'aja'ñe i'kani joremū repa sījorū. 22 Ca'nivū pa'iche ruā koka peomakarū te'ema peoni ruā cho'omakajekū na'a ruā karamū. 23 Ca'nivū pa'iche mai ruā cuasamamajñaruā re'oja'che ñoa'kū chini re'oja'che care'vame mai. Ūcuaja'che ca'nivū pa'imajñaruā ñovajuchūamajñaruāre paajū kāña sa'che ju'ime mai, repamajñaruāpi ñomauna re'oja'che ñoa'kū chini. 24 Jā'ata'ni re'ojamajñaruāre, "Re'oja'imū ie", chini ruā care'vamanaa'me mai. Peore jā'amajñaruā re'oja'che ñomajñaruāna'me vajuchūache ñomajñaruā mai ca'nivūā cho'osi'kua'mū Dios. Repauji ñato repamajñaruā peore ūcupa'rūva ca'nivū pa'ire'omajñaruāchi'aa'me. 25 Ūcuate'eca'nivū pa'imajñaruāpi cavama'ñe ja'me pa'iu sāiñechi'a cuasaku peore sāiñechi'a kuiraku paau chini jā'aja'ñe cho'osi'kua'mū Dios. 26 Pāiu ca'nivūji te'echeja asini ca'nivū peore asimū. Pāiu repau ca'nivū pa'iche'te chekunapi ñaju re'oja'che cutuni repau'te ūcuaja'che ca'nivū paaku'te re'oja'che cutume. Pāiu repau ca'nivū chekunare re'oja'che cutucojñokū ca'nivū peore pojomū. Ūcuaja'che chekure Jesure cuasaku'te cu'ache ti'jñeto maipi repau'te oikaime, ūcuate'eca'nivūja'ñe pa'inajejū. Ūcuachi'a chekure Jesure cuasaku'te pāipi re'oja'che cututo pojokaime mai.

27 Mūsanukona ūcuanuko jovo ja'me pa'ijū Jesucristo ca'nivūja'ñe pa'ijū ūcuate'eujakuanupū'me. Ūcuanuko mūsanukona Repau ca'nivū pa'ima'ñaruāja'ñe pa'ime. 28 Jā'aja'ñe pa'ime Jesucristo'te cuasakuanupū pa'ina, Repau'ni cho'uche cho'okaijū paapū chini Repau chēa jo'kacojñosina. Charo Dios Jesucristo saosinare soni cho'uche'te jo'kasi'kua'mū. Cho'je Dios chu'o kuanare, na'a cho'je Dios chu'o che'chonare, ūcuachi'a Diodi'a cho'omasiche cho'omasinare, ūcuachi'a pāi vasomasina, chekunare kuiramasinana'me Jesure cuasanare chū'ūnare chēa Repau'te cho'uche cho'okaiche'te jo'kamū. Ūcuachi'a pāipi tīipāichū'ore repañajē'e che'chēmanesichū'ore cutumasialjū chini chēa jo'kamū. Jā'aja'ñe jo'kaku

pa'imũ Dios maire. ²⁹Ūcuarepanũko Jesucristo saosinachi'a pa'ima'me mai. Ūcuanũko Dios chũ'o kuanachi'a pa'ima'me. Ūcuachi'a ūcuarepanũko Dios chũ'o che'chonachi'a pa'ima'me mai. Ūcuanũko Diochi'a cho'omasiche cho'omasinachi'a pa'ima'me. ³⁰Ūcuachi'a ūcuarepanũko pãi vasonachi'a pa'ima'me mai. Ūcuanũko tĩpãichũ'o cutumasinachi'a pa'ima'me. Ūcuachi'a ūcuarepanũko tĩpãichũ'o cutumasina cutuche na'a rũhiñe kuanachi'a pa'ima'me mai. Jã'are masime mũsanũkona. ³¹Ija'che i'kajũasome mũsanũkona: “Dios Rekocho jo'kache na'a re'oja'chere masiñũ chiime chũkũna”, chiijuasome. Jã'ata'ni ija'che na'a re'oja'imũ. iAsarepajũ'ũ! Kũara.

Chekũnare ña oiche'te kũamũ

13 ¹Pãiu ūcuauakũji tĩpãi cutuchũ'ona'me ángeles cutuchũ'o peore cutumasikũji pãi chekũnare ña oima'to cu'amũ. Te'eu cutukũ rupũ vativũ va'icheja'che cho'omũ repaũ. Chekũrũmũ cũnare're queracheja'che rupũ asochechi'a cho'omũ repaũ. ²Chekũrũmũ pãiu ūcuauakũji ija'che pa'imũ: Chekũrũmũ Dios chũ'ore kũamasimũ. Chekũrũmũ chũ'o Dios repaũ'techi'a kũasi'ere te'eu rũa masimũ. Ūcuachi'a che'choche peore masimũ. Ūcuachi'a Diore rũa masi cuasakũjekũ aikũtire repaũji, “Chekũchejare kũñũ nukajũ'ũ”, chiito chekũchejana kũñũmũ repakũti. Jã'aja'ñe rũa masakũta'ni repaũji pãi chekũnare ña oima'to Diopi ñato peoche cho'okũ pa'imũ. Masiũma'mũ repaũ. ³Pãiu ūcuauakũji repaũ rekocho pãijẽ'e ña oimarekocho paakũji Diopi pojoa'kũ chini repaũ paache'te chũova'na pa'iva'nani peore rupũ ïsisokũ ïsite'emũ, repaũ rekocho pãire ūcuarepa cuasamaũ. Jã'aja'ñe pa'ikũji cho'oto pojoma'mũ Dios repaũ'te. Repaũji jũnisoche kuhema'ñe pãi repaũ'te ẽo vẽasoñũ chiitojẽ'e ūcua Dios chũ'o chũ'vani cho'ote'emũ repaũ, repaũji pãire ūcuarepa cuasamaũ. Jã'aja'ñe cho'osi'e ro'i Diopi ïsimaũna kooma'mũ repaũ.

⁴Maipi chekũnare masi cuasani pe'ruma'ñe cha'ame repanare. Ūcuachi'a repanare oijũ re'oja'che cho'okaiame. Repanapi maini na'a rũa cho'omasitojẽ'e teache ñama'me mai, repanare cuasanajejũ. Ūcuaja'che, “Mũsanũkonare na'a rũa masinaa'me chũkũna”, chiima'me mai repanare. Jã'aja'ñejẽ'e cuasamanaa'me. ⁵Maipi chekũnare cuasani tĩñe cho'omanaa'me mai repanare. Ūcuanũkore ũsema'ñe kuirame mai. Na'mi pe'rumanaa'me mai repanare. Repanapi maire cu'ache cho'oto cu'are cuasacuhejũ cavesũsome mai. ⁶Chekũnapi cu'ache cho'oto pojoma'ñe cuasajũ sũma'ñe pa'ijũ oinaa'me mai repanare. Repanapi re'oja'che cho'otota'ni rũa pojome mai. ⁷Chekũnani oijũ pãipi repanani cu'ache cho'oñũ chiito ũsenaa'me mai. Ūcuachi'a repanare jachama'me mai. Ūcuachi'a repanare, “Ina re'oja'che pa'ijanaa'me”, chiiju cuasame. Maire cu'ache cho'otojẽ'e repanare cuasache ũhasoma'ñe ūcua rũa cuasajũ pa'ime mai.

⁸Pāi chekúnare ña oijũ pa'iche si'amanejaña'eme. Chekũmajñaruã-ta'ni Dios Rekochoji jo'kauna mai cho'omasimajñaruã si'asoja'mũ. Na'a pa'isirũmũ Dios chũ'o kũache si'asoja'mũ, pãipi ũcuare Dios chũ'ore peore masijũna. Ũcuaja'che tĩichũ'o cutuche si'asoja'mũ, pãipi ũcuanũko ũcuate'echũ'o cutujũna. Chura pãi te'ena chekúnare na'a rũa masime. Na'a pa'isirũmũta'ni pãi chekúnare na'a rũa masiche si'asoja'mũ, pãipi ũcuanũko ũcuapa'rũa masijũna. ⁹⁻¹⁰Chura Dios pa'iche peore masicu'akũna joopo masime pãi. Jã'ajekũna Dios chũ'o kũana joopo kũame. Irũmũ, masiche rũa karamũ maire. Jã'ata'ni na'a pa'isirũmũ ũcuanũko ũcuapa'rũa masinachi'a pa'ijũ te'ejẽ'e na'a rũa masina peojanaa'eme. Ũcuachi'a peore kũavesujũna Dios chũ'o kũache rũa karamũ maire chura. Na'a pa'isirũmũ Dios chũ'o peore ũcuanũko masina pa'ijanaa'eme mai. Jã'ajekũna pãi Dios chũ'o kũana peojanaa'eme.

¹¹Ija'chea'eme: Chũ'u chĩiva'u pa'irũmũ chĩiva'ujeku chĩiva'u i'kache i'kakũ, chĩiva'u cuasache cuasakũ pa'isi'kũa'mũ chũ'u. Jã'ata'ni ainee pi'nisirũmũ chũ'u chĩirũmũ pa'isi'e ũhasosi'kũa'mũ. ¹²Chura Dios cho'oche masi ñamanaa'eme mai. Ñare'ava poresire'ava masi ñoma'ñeja'ñe chura Repaũ cho'oche masi cuasoma'mũ maire. Jã'ata'ni na'a pa'isirũmũ peore masi ñajũ, Dios mai rekoñoã masi ña'ñeja'ñe Jesucristo'te ti'ljẽne ñajũ Repaũ pa'iche peore masijanaa'eme mai. ¹³Chura pa'iche chotemajñaruãa'eme si'a-somaneja'ne: Diore cuasachena'eme, Repaũ maire re'oja'che cho'okaijache mai cha'ajũ pojochena'eme pãi chekúnare ña oijũ pa'iche si'asoma'ñe ai pa'ija'mũ. Jã'ajekũna pãi chekúnare rũa oijũ paũu mai. Re'oja'che cho'oche rũaa'eme. Jã'ata'ni chekúnare pãi ña oicheji na'a re'oja'imũ.

Tĩipãichũ'o che'chemanesichũ'o cutuche'te kũamũ

14 ¹Mũsanũkona ija'che cho'ojũ pa'ijũ'u: Pãi chekúnare si'arũmũ cuasajũ pa'ijũ'u. Ũcuachi'a Dios Rekocho jo'kache'te cho'omasiche'te Dioni sějũ'u ñsia'kũ mũsanũkonare. Repaũ jo'kache rũaa'eme. Jã'ata'ni Repaũ chũ'o kũamasiche'te jo'kaa'kũ chini na'a rũa sějũ'u Repaũ'te. ²Pãiu Dios Rekocho jo'kasi'ere repaũjẽ'e che'chemanesichũ'o tĩipãichũ'ore cutuni Diochi'a asamasiche'te i'kamũ. Repaũni Dios Rekochoji cho'okaiũna Diochi'a asamasiche'te tĩipãichũ'o cutumũ repaũ. Pãita'ni asavesũme repaũ i'kache, repaũ ũcuachi'a. ³Jã'ata'ni pãiuji Dios repaũ'te kũasi'ere pãire kũato, asamasijũ Dioni na'a rũa cuasajũ na'a rũa re'oja'che pa'ijanaa'eme repana. Ũcuachi'a pãi sũma'ñe pa'ina Dios chũ'ore asajũ pojojũ pa'ijanaa'eme. ⁴Pãiu repaũjẽ'e che'chemanesichũ'ore tĩipãichũ'o cutuni Dioni te'eu si'arũmũ na'a rũa cuasakũ na'a re'oja'che pa'imũ. Jã'ata'ni pãiu chekũna ũcuanũko asamasichũ'opi Dios chũ'ore kũani chekúnare Diore cuasakuanupũ'te ũcuanũkore cho'okaimũ. Jã'aja'ñe kũakũna asani repana Dioni na'a rũa cuasajũ na'a rũa re'oja'che pa'ijanaa'eme.

⁵Musanukonapi ūcuanuko tīpāichu'o cutunachi'a pa'ito pojora'amū chū'u. Jā'aja'ñere chiimū chū'u. Jā'ata'ni musanukonapi ūcuanuko Dios chū'o kuanachi'a pa'ito na'a rua pojora'amū chū'u. Tīpāichu'o cutumasina re'oja'che cutume. Jā'ata'ni Diopi ñato Repau chū'o asoche kuaana na'a rua re'oja'che kuaame. Ūcuachi'a tīpāichu'o cutumasina i'kasi'ere chekūnapi ūcuanukore asamasire'oche kuato Diopi ñato rua re'oja'imū jā'aja'ñe cho'oche. Te'erūhiñe kuajūna chekūna repana aperumū asavesu-si'e asamasime, tīpāichu'o cutumasina i'kasi'e. Asamasijū Dioni na'a rua cuasajū na'a re'oja'che pa'ime repana Jesure cuasakuanupū. ⁶Asarepajū'u, chū'u majarpāijana. Chū'upi musanukona pa'ichejana sani tīpāichu'opi cututo asavesujū asa chēamanera'ame musanukona. Jā'ata'ni chekūrumū chū'upi Dios chū'ore kuakū Repau chū'ure che'chos'ere asamasire'oche cututo asa chēa na'a re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

⁷Jā'aja'ñe pa'imū uja ujana paamajñaruā. Pāiūji phī'covū masi asoche juhima'to chekūna repau ujakū juhiche asavesūme. Ūcuachi'a arpavū masi cho'oma'to chekūna pāi asavesūme. ⁸Ūcuachi'a sōtaopāi pāi vaisaipri'rajū care'vaa'jū chini chekūnani soiu sōtaoji trompetavū masi juhima'to repau i'kakū juhiche masi asamaneni care'vama'me repana. ⁹Musanukona ūcuaja'che chekūnapi tīpāichu'opi cututo sōtaopāi asavesūcheja'che asavesūjanaa'me repana cutuche. Pāiū asomachu'o cutukū te'eū cutucheja'che cutumū. ¹⁰Cheja pa'ina pāi cutuche ruarepa chū'o pa'imū. Pāi chekūna repachū'o peore asamasina pa'ime. ¹¹Jā'ata'ni chū'uni chekūna cutuchū'o asomaneni tīpāi cutuchū'o-jekū asoma'mū chū'ure. Ūcuachi'a chū'u chū'o repanare asomaneni tīpāi cutuchū'o-jekū asoma'mū. ¹²Dios Rekocho jo'kache, cho'omasiche rua chiime musanukona. Jā'aja'ñe chiijū chekūnare re'oja'che cho'okaiche na'a rua che'che Jesucristo'te cuasakuanupū'te cho'okaijū'u, Repaūni na'a rua cuasajū na'a re'oja'che paarpū chini.

¹³Pāiū ūcuauakū tīpāichu'o cutumasikūji chekūnani re'oja'che cho'okasa chini Dioni ija'che sēejū'u: “Ja'kū Dios, tīpāichu'o cutukūta'ni masi asavesukū chekūnani masi asoche

Trompetavū'te juhimū (1 Co 14.8)

kũara chiimũ chũ'u. Jã'aja'ñe masi asoche kũache jo'kajũ'u chũ'ure", chiiũ sēejũ'u Repaũ'te. ¹⁴Chũ'ũpi Dioni tĩipãichũ'opi cutukũ sēni Repaũ Rekochoji cho'okaiũna sēmũ. Jã'ata'ni chũ'u i'kakũ sēesichũ'o asavesũmũ chũ'u, sēesi'kũta'ni. ¹⁵Jã'ajekũna ija'che cho'omũ chũ'u: Dios Rekochoji cho'okaiũna tĩipãichũ'opi sēmũ chũ'u Repaũ'te. Ũcuachi'a chũ'u asamasicheji chũ'u chũ'opi Diore sēekũ'mũ chũ'u, chekũnapi chũ'u sēēñe'te asamasia'jũ chini. Ũcuaja'che Repaũ Rekochoji cho'okaiũna Diore pojokũ tĩipãichũ'opi ujakũ'mũ chũ'u. Ũcuachi'a chũ'u asamasicheji chũ'u chũ'opi Diore pojokũ ujakũ'mũ chũ'u, chekũnapi chũ'u i'kakũ ujache'te asamasia'jũ chini. ¹⁶Mũsanũkona rekoñõã mũsanũkonajẽ'e che'chemanesichũ'o tĩipãichũ'opi Dioni, "Peore masikũ'mũ mũ'u; re'orepamũ", chiito chekũna pãi asavesũjanaa'me mũsanũkona i'kache. Asavesũnajejũ, "Ina i'kache ũcuarepaa'me", chiima'ñe ja'me sēemanẽjanaa'me repana. ¹⁷Pãi chekũna tĩipãichũ'o cutumasina re'oja'che i'kajũ Diore, "Peore masikũ'mũ mũ'u; re'orepamũ", chiitojẽ'e chekũna asavesũjũ Diore na'a rũa cuasama'me. ¹⁸Mũsanũkona rũa jainũko tĩipãichũ'o cutumasina pa'ime. Jã'ata'ni chũ'u mũsanũkonare na'a rũa tĩipãichũ'o cutumasikũjekũ Diore pojokũ, "Re'orepamũ", chiikũ'mũ chũ'u. ¹⁹Chekũrũmũ chũ'u tĩipãichũ'ore Dioni sēekũ diez milrepachũ'o i'kamũ. Re'omũ jã'a. Jã'ata'ni chũ'u Diore cuasana chi'irũmũna ja'me pa'iu cincorepachũ'oruãchi'a jmanũkorũta'ni asamasire'oche cutura chiikũ'mũ repanapi asamasi Dioni na'a rũa cuasajũ na'a re'oja'che paaru chini. Na'a re'omũ jã'aja'ñe.

²⁰Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Chiĩva'na cuasacheja'che cuasajũ pa'imanejũ'u. Aina cuasache cuasajũ chũ'u chũ'vache asa chēa masijũ'u. Jã'ata'ni chekũrũmũ mũsanũkonani cu'ache cho'ouato vĩjachĩi cho'ovesũjũ cho'oma'ñeja'ñe cu'ache cho'oma'ñe pa'ijũ'u. ²¹Diopi chũ'ũna aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

"Chũ'u chekũnare tĩipãichũ'o i'kamasinare chũ'u neena Israelpãi
pa'ichejana saoja'mũ,
repanani chũ'u chũ'ore chũ'vaa'jũ chini.
Rũa chũ'vatojẽ'e chũ'u chũ'o asacuhejanaa'me repana Israelpãi",
chiisi'kũa'mũ Dios,

chiimũ.

²²Jã'ajekũna iere masime mai: Dios Rekochoji jã'aja'ñe jo'kaũna Diore cuasanapi repanajẽ'e che'chemanesichũ'o tĩipãichũ'o cutuche Diore cuasamanapi asani, "Dios cho'osi'ea'me ie", chiijũ cuasajanaa'me. Jã'ata'ni Diore cuasanapi Dios kũasi'ere asa chekũnani Diore cuasanani re'oja'che kũato asa pojokũ, "Dios cho'osi'ea'me ie", chiijũ cuasajanaa'me. ²³Chekũrũmũ mũsanũkona Jesucristo'te cuasakuanupũchi'a ũcuate'echeja chi'i pa'ijũ tĩipãichũ'o ũcuanũko asamasire'oma'ñe cutujũna Diore cuasamanapi kaka asani, "Vẽ'venaa'me ina", chiijanaa'me mũsanũkonare. ²⁴Jã'ata'ni mũsanũ-

kona ũcuanũko chil'i pa'ijũ Dios chũ'o asamasire'оче кuarũmũna pãiu Diore cuasama'ñe pa'ikũji ja'me kaka pani Dios chũ'ore asa kũkũ repaũ cu'ache pa'iche'te sũma'ñe cuasa, “Rũa cu'ache pa'ikũ'mũ chũ'ũ”, chiija'mũ. ²⁵Repaũ rekocho te'eu cu'ache cuasasi'ere sũma'ñe cuasa ro're ñũ'iu, Dioni pojokũ, “Ja'kũ, inare ja'me pa'iu re'oja'che cho'okaikũ'mũ mũ'ũ”, chiija'mũ repaũ.

Diore cuasana chi'irũmũ masi cho'оче'te kũamũ

²⁶Jã'aja'ñe pa'iuana mũsanũkonare chũ'ũ majapãijanare ija'che chũ'va-mũ chũ'ũ: Mũsanũkona, Diore cuasana chi'irũmũ ũcuauakũ Dios ujure ujamũ. Chekũ Dios chũ'ore che'chomũ. Chekũ repaũ'te Dios i'kasi'ere kũamũ. Chekũ tĩpãichũ'ore cutumũ. Chekũ tĩpãichũ'o cutumasikũ cutusi'ere asamasire'оче kũamũ. Chil'i sãiñechi'a cho'okaijũ, peore jã'aja'ñe cho'ojũ pa'ijũ'ũ, masi asajũ Dioni na'a rũa cuasajũ na'a re'oja'che paũ chini. ²⁷Ūcuachi'a mũsanũkona chi'irũmũ te'enare tĩpãichũ'o cutuũato te'eka'chapana jã'apãani chotena cutua'jũ. Na'a jainũko cutumanejũ'ũ. Jã'ata'ni ũcuate'erũmũ cutumanejũ'ũ. Te'enachi'a cutujũ'ũ. Ūcuachi'a jo'e chekũpi tĩpãichũ'o cutumasina cutusi'e asamasire'оче kũaa'kũ. ²⁸Repana cutuche asamasire'оче kũakũji peoto tĩpãichũ'o cutumasina i'kamanea'jũ. Repana te'ena pa'ijũ Diorechi'a jã'aja'ñe cutua'jũ.

²⁹Ūcuachi'a mũsanũkona chi'irũmũ Dios chũ'o kũana te'eka'chapana jã'apãani chotena kũaa'jũ. Kũajũna asa, “¿Ina kũache jorechũ'oa'che? ¿Ūcuarepa'che?”, chiijũ cuasajũ'ũ mũsanũkona. Ūcuarepa pa'ito repana kũache asa chẽajũ'ũ. ³⁰Chekũrũmũ te'eu Dios chũ'o kũatona Dios Rekochoji jo'e chekũni chũ'o kũamũ, chekũnani kũaa'kũ chini. Jã'aja'ñe cho'oto charo kũakũji cuhaa'kũ, chekũpi Dios Rekocho kũasi'ere kũaa'kũ. ³¹Mũsanũkona Dios chũ'o kũana te'enachi'a kũajũ'ũ. Charo te'eu kũacuhaũna chekũ kũaa'kũ. Cho'je jo'e chekũpi kũaa'kũ. Jã'aja'ñe cho'oto ũcuanũkore kũare'omũ mũsanũkonare. Kũajũna ũcuanũko asajũ che'che Dioni na'a rũa cuasajũ pa'ijũ'ũ. ³²Dios Rekocho kũacojũna Reparekocho kũasi'ere jũvũato jũvore'omũ repanare. Cha'are'omũ repanare. Kũare'orũmũna kũame repana. ³³Dios Repaũ'te cuasanapi chil'i ũcuauache cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'oto pojomũ repanare. Asa chẽare'оче che'choche'te chiimũ Dios.

Diore cuasana chekũchejũna pa'ikuanũpũã cho'очеja'che re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'ũ mũsanũkona. Ija'che cho'onaa'me repana: ³⁴Diore cuasanapi chil'i Repaũ chũ'o chũ'varũmũ romipi i'kaũũ chiito ũseme repana. Re'omũ jã'a. Romi mũmpãi chũ'ũcojũnonajejũ repanare che'choma'me. Ape'ũmũ jã'aja'ñe chũ'ũ jo'kaasomũ Dios. ³⁵Romi mũmpãi cutuche'te masi asaũũ chini repana vũ'ũna mũna ũjũpãire sũniasaa'jũ. Romio ũcuauakoji Diore cuasana chi'isirũmũna i'kani vaju'chũache i'kamo repao.

³⁶Mũsanũkonachi'ama'me Dios chũ'o asasina. Chekũna pãi ũcuachi'a asasinaa'me. Ūcuachi'a mũsanũkonama'me Dios chũ'o charo asa chẽa

jovosina. Chekuna na'a charo asa jovosinaa'me. ³⁷Musanukonare ja'me pa'ina ija'che cuasana pa'icosome. Te'eu ija'che i'kacosomæ: “Dios chũ'o kũakũ'mũ chũ'ũ”, chiimũ. Chekũ, “Dios Rekocho jo'kasi'e rũa cho'omasikũjekũ cho'okũ'mũ chũ'ũ”, chiicosomũ. Jã'aja'ñe i'kanapi, Dios chũ'o kũarepana pani ija'che i'kame: “Ija'ova maire Pablo tocha raosija'ova Dios chũ'ũsi'ere kũamũ”, chiime. ³⁸Jã'ata'ni repanapi ija'ova tochasi'ere jachato repana i'kache ũcuachi'a jachajũ'ũ musanukona.

³⁹Chura musanukonare chũ'ũ majapãijanare ija'chere chũ'vamũ chũ'ũ: Dios chũ'o kũache rũa re'omũ. Musanukonapi Repaũ chũ'ore chekũnani kũañũ chini, Dioni s̃eējũ'ũ, Repaũ chũ'o kũamasiche'te musanukonani jo'kaa'kũ. Ũcuachi'a chekũnapi tĩipãichũ'ore cutumasijũ cututo ũsemanejũ'ũ repanare. ⁴⁰Jã'ata'ni musanukona Diore cuasana chi'irũmũ peore re'ojachechi'a cho'ojũ'ũ. Teana ũcuanũko i'kama'ñe te'lenachi'a i'kajũ asa chẽare'оче i'kajũ pa'ijũ'ũ.

Cristo jũniso tãcojñosi'kũ vajũraisi'ere kũamũ

15 ¹Asarepajũ'ũ, chũ'ũ majapãijana. Musanukonare chũ'ũ chũ'vasi'e Jesucristo'te cuasache kũasi'ere cuasajũ pa'ijũ'ũ, chiimũ chũ'ũ. Aperũmũ chũ'ũpi chũ'vakũna asa chẽa Jesucristo'te cuasajũ jovosinaa'me musanukona. Ũcuaja'che irũmũjatũ'ka ũhasoma'ñe chũ'ũ chũ'vasi'e ũcuarepa cho'ojũ pa'ime musanukona. ²Chũ'ũ chũ'vasi'ere asa chẽa Repaũni ũhasoma'ñe cuasajũna Dios musanukonare chẽa paakũ musanukona rekoñoã care'vakaiũ pa'imũ, si'arũmũ na'a re'ojarekoñoã paaa'jũ chini. Jã'ata'ni asa chẽamanare repana rekoñoã care'vakaima'mũ Dios.

³Dios chũ'ũre che'chos'i'ere chũ'o kũasi'kũa'mũ chũ'ũ musanukonare. “Iere kũama'to vesũme ina”, chini cuasakũ charo ija'che kũasi'kũa'mũ chũ'ũ musanukonare: Cristo mai cu'ache cho'оче'te ro'ikaiũ kurususẽ'verona jũnisoasomũ. Aperũmũ tocha jo'kasi'e Dios chũ'o na'a pa'isirũmũ Jesús cho'ocojñojañere kũamũ. Repa kũasi'e cho'ocojñoçuhaasomũ Repaũ. ⁴Repaũ'te Jesure jũnisoũna tãasome pãi. Jã'ata'ni Diopi vasouna choteumucujũana vajũraniasomũ repaũ. Chuta'a jã'aja'ñe cho'omarũmũ tocha jo'kasi'e Dios chũ'o peore jã'aja'ñe kũamũ. ⁵Ũcuachi'a vajũrani pa'iu Pedroni peosichejapi rani ñoasomũ Repaũ. Ũcuaja'che Repaũ neenare chekũnare Repaũ'te ja'me ku'isinare rani ñoasomũ. ⁶Na'a pa'isirũmũ chekũnare Repaũ'te cuasana quinientorepana na'a cajejaiche chi'i pa'inani rani ñokũna repana ũcuanũko ũcate'erũmũ ñaasome Repaũ'te. Repaũ'te ñasina chuta'a jainũko vajũna pa'ime. Chekũnata'ni jũnisisinaa'me. ⁷Jã'anare ñosirũmũ Jesús Santiagoni peosichejapi rani ñoasomũ. Na'a pa'isirũmũ Dios chũ'ore chũ'vaa'jũ chini aperũmũ Repaũ saosinani ũcuanũkore rani ñoasomũ Repaũ. ⁸Na'a pa'isirũmũna chũ'ũre cho'jerepana peosichejapi rani ñosi'kũa'mũ Repaũ, cho'jerepa cakũreja'che.

⁹Jesucristo chũ'ũre Dios chũ'ore chũ'vaa'kũ chini saosi'kũa'mũ. Jã'ata'ni chekũna Jesús saosina ũcuanũko chũ'ũre na'a rũa masime. Aperũmũ chũ'ũ Jesure cuasakuanupũ'te cu'ache cho'osi'kũjekũna, pãipi, “Dios saosi'kũa'mũ ikũ”, chiito vajũchũache asokũ'mũ chũ'ũre. ¹⁰Jã'ata'ni Diopi chũ'ũni oiũ cho'okaiũna re'oja'che pa'iu Repaũ chũ'ore chũ'vamũ chũ'ũ chura. Dios chũ'ũre re'oja'che cho'okasa chini cho'ote'emanesi'kũa'mũ. Chekũna Jesús saosina Dios chũ'o rũa chũ'vame. Jã'ata'ni Diopi cho'okaiũna repanare ũcuanũkore Dios chũ'o na'a rũa chũ'vamũ chũ'ũ. Te'eu chũ'ũchi'a cuasakũ chũ'vama'mũ. Diopi chũ'ũni ja'me pa'iu cho'okaiũna chũ'vakũ'mũ chũ'ũ. ¹¹Chũkũna Jesucristo saosinapi ũcuanũko Repaũ jũni vajũraisi'ere si'arũmũ kũajũ chũ'vajũna asa chẽa Repaũni cuasajũ jovosinaa'me mũsanũkona.

Jũnisosina vajũraijachere kuamũ

¹²Chũkũna Jesucristo saosina Diopi vasõna Jesucristo jũni vajũraisi'ere kũajũ pa'inaa'me. Jã'ata'ni mũsanũkona te'ena, “Pãi jũ'isina vajũraima'ñea'me”, chiijũasome. ¿Je'se cuasajũ jã'aja'ñe i'kache? ¹³Pãi jũ'isina vajũraima'ñe pa'ito, Cristo ũcuaja'che vajũraimanera'asi'kũa'mũ. ¹⁴Repaũ Cristo vajũraimanesi'e pa'ito chũkũna kũachũ'o jorechũ'o pa'ira'amũ. ũcuachi'a mũsanũkona Repaũ'te cuasana peoche cuasate'era'ame. ¹⁵Chũkũna Jesús saosina, “Jesucristo Diopi vasõna jũni vajũraisi'kũa'mũ”, chiijũ kũajũ pa'inaa'me pãire. Jã'ata'ni mũsanũkona, “Jũnisosina vajũraima'ñea'me”, chiijũasome. Mũsanũkona i'kacheji ũcuarepa pa'ito chũkũna kũache jorechũ'o pa'ira'amũ, Jesús vajũraimanesi'e pa'ito. ¹⁶Pãi jũnisosina vajũraima'ñe pa'ito Cristo ũcuaja'che vajũraimanera'asi'kũa'mũ. ¹⁷ũcuachi'a Cristoji vajũraimanesi'e pa'ito Dios chũ'o peoche cuasate'e-jũ pa'ira'ame mũsanũkona. ũcuachi'a mũsanũkona cu'ache cho'osi'e chuta'a tũnoma'ñe pa'iuũna ũcua cuasara'amũ Dios. ¹⁸ũcuachi'a Repaũji vajũraimanesi'e pa'ito Repaũ'te cuasana jũnisoni vati toare ai sani uujũ pa'ira'ame. ¹⁹Cristoji mai vajũna pa'irũmũchi'a re'oja'che cho'okaito, rũa chũova'na pa'ira'ame mai; Dios pa'icheja saiche peora'amũ. Repaũ'te cuasamanare mai na'a rũa chũova'na pa'ira'ame.

²⁰“Jũ'isina vajũraima'ñea'me”, chiicheta'ni Cristo Diopi vasõna charo vajũraisi'kũa'mũ. ũcuarepaa'me jã'a. Repaũ jũni vajũraisi'ejekũna Repaũ'te cuasana jũnisorena tãcojũnosina ũcuanũko Repaũ vajũraisi'ejal'che vajũraijanaa'me.

²¹Chhareparo pa'isi'kũ Adán Dios chũ'ũñe jachasi'kũjekũ jũnisoasomũ. Jã'aja'ñe te'eu jũ'isi'ejekũna pãi ũcuanũko jũnisome. ũcuachi'a Cristo jũniso tãcojũnosi'kũpi charo vajũraisi'ejekũna pãi jũnisosinare vajũraire'omũ. ²²Pãi ũcuanũko Adán jojocojũnosinachi'ajejũ repaũ jũnisisi'ejal'che ũcuanũko jũnisome. Mai ũcuachi'a Diore cuasana Cristo chẽa paacojũnajejũ

Diopi vasouña ũcuanuko vajurani re'oja'che pa'ljanaa'me. ²³ Chareparo Cristoji vajuraisi'kua'mu. Mai Repau neena na'a pa'isirumuna Repau icheja cheja jo'e raiumucusena vajurajanaa'me. Jã'aja'ñere chiimũ Dios. ²⁴ Jesucristo jo'e raisirumu Diore cuhenapi pãi chũ'unare repaña chũ'uñe peore tuasoja'mu jo'e chũ'umaneajũ chini. Pãi chũ'una chũ'uñe ũcuanukore tuaso Puka'kuni jo'kaja'mu, Repauji paaku chũ'ua'ku chini. ²⁵ Diopi cho'okaiuna Repau'te cuhenare Jesucristojo cajejanisouña repaña Repau chiiche peore cho'ojũ pa'ljanaa'me. ²⁶ Jã'arumu Dios cu'ache peore ũseja'mu, pãi jũ'iñe ũcuachi'a. ũsekuna pãi jo'e jũnisomanejanaa'me. Jã'are peore ũsesirumu jo'e cu'ache ũseche peoja'mu Repau'te Diore, cu'acheji peore si'asouña. ²⁷ Dios chũ'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu: "Cristo Diopi jo'kauna pãina'me cunaumu pa'inare ũcuanukore chũ'uku pa'ija'mu", chiimũ. Cristo, Repau'te pãi chũ'uñe jo'kasi'kure Dioreta'ni chũ'umaneja'mu. ²⁸ Repau ũcuanukore cajejani chũ'urumu Puka'kure Diore ija'che i'kaja'mu Cristo: "Ja'ku, mu'upi chũ'ure ũcuachi'a chũ'ujũ'u", chijja'mu, aperumu Repau'te pãi chũ'uñe jo'kasi'kure. Jã'aja'ñe i'kaja'mu Mamaku, Puka'kupi ũcuanukore peore chũ'uku paau chini.

²⁹ Pãi okoroma'ñe jũnisosiva'nare oiju cho'okaiju vajunapi jo'e okoro-cojñome. Pãi jũnisosina vajurajache jachanata'ni, ¿je'se pa'iuña jã'aja'ñe cho'oche? Jũnisosina vajuraima'ñe pa'ito, ¿ñque cho'oñu chini cho'okaiche repanare? ³⁰ Chukuna'te Cristo pa'iche kuanajejuna si'arumu asivajuchuache pa'imũ. Pãi jũ'isina vajuraiche peotota'ni, ¿je'se pa'iuña chukuna ũcuare chũ'vache?

³¹ Musanukonani Maire Paaku Jesucristojo cho'okaiuna re'oja'che pa'ijuna rna pojomu chũ'u. ũcuarepaa'me jã'a. Ie ũcuachi'a ũcuarepaa'me: Chũ'ure si'aumucujña chuenisovajuchuache pa'imũ. ³² Chũ'u Efeso vu'e-joopo pa'irumu chũ'ure cuhena cu'ava'na kokaneeva'na cho'ocheja'che cu'ache cho'osinaa'me chũ'ure. Rupũ chũ'u cuasachechi'a chũ'vakũ pani jã'aja'ñe cho'onare chũ'vajaimanera'asi'kua'mu chũ'u. Jũnisosina vajuraima'ñepi ũcuarepa pa'ito, ¿ñquere koorare chũ'u jã'aja'ñe pa'inare chũ'vasi'e ro'i? Jũnisosina vajuraiche peoto ũcuauache cho'ore'ora'amũ. Ija'che kuamu aperumu tocha jo'kasi'e:

Che'ro jũnisojanaa'me mai.

Jã'ajekuna mai chura ãupi ãiju conopi ũkujũ ũcuauache cho'ojũ pañu,

chiimũ. ³³ Pãipi jã'aja'ñe chũ'vato asacuhejũ'u; re'oja'che cho'oche'te jo'kasõñe. Ija'che i'kame pãi: "Pãi re'oja'che pa'inapi si'arumu cu'ache cho'onani ja'me pani re'oja'che pa'iche jo'kasojanaa'me", chiime. ³⁴ Musanukona te'ena chuta'a Diore cuasamana pa'ime. Masi cuasaju cu'ache cho'oche ũhaso re'oja'che pa'ijũ'u. Musanukonapi asa kukua'ju chini i'kamũ chũ'u jã'a.

Pāi jū'isina vajurajaca'nivūā pa'iche'te kuamu

³⁵Chekurumu pāi ija'che sēecosome: “Pāi jūnisosina, ¿je'se vajurajanaa'ñe? ¿Repana vajuraisirumu jeejaca'nivūā paajanaa'ñe?” ³⁶Repana tīñe cuasaju jā'aja'ñe sēeme. Asarepajū'ch. Ija'chea'me: Āura'karuāre tāru aineera chini joimū. Repara'karuāpi joimaneni repara'ñuru aineema'mū. ³⁷Chekurumu āura'karuā ūcuuara'karuāre tāru repacaā joni aineemū. Trigo repara'ñuruāpi tāma'ñe repara'karuāpi tāme. ³⁸Āura'karuā tāsirumu āura'ñuruā ainee pa'ijache Repau'te uache jo'kamū Dios.

³⁹Cheja pa'ina ūcuuuko pāina'me cu'ava'na ca'nivūā ūcuajaca'nivūā paama'me. Pāi tīca'nivūā paame. Ūcuachi'a cu'ava'na tīca'nivūā paame. Pī'a ūcuachi'a tīca'nivūā paame. Chiacha va'iva'na ūcuachi'a tīca'nivūā paame. ⁴⁰Cūnaumū pa'ina ūcuachi'a tīca'nivūā paame, re'oja'che ñoca'nivūā. Ūcuaja'che icheja cheja pa'ina ūcuajaca'nivūā peonata'ni re'oja'che ñoca'nivūā paame. ⁴¹Ūsūna'me pāimiaū mal'jñoko peore miañe ñome. Jā'ata'ni peore repaŋa ūcuaja'che miama'me. Ūcuachi'a mal'jñoko chekūna miañeja'ñe miama'mū. Ūcuate'e miamaūna ūcuuache ñomū repaŋa miañe.

⁴²Pāi ūcuachi'a chuta'a vajūna pa'irumu si'arumu ravū jū'ijū pa'ime repaŋa ca'nivūā jū'iñetu'ka. Jūnisorena tāru repaŋa ca'nivūā jā'ljusomū. Jā'ata'ni jo'e jū'imanejaca'nivūāre vajurajanaa'me. ⁴³Pāi cu'aca'nivūā paanapi jūnisorena tāsome pāi. Jā'ata'ni repaŋa jūni vajuraisirumu mamaca'nivūā re'oja'che ñoñe paajanaa'me repaŋa. Ūcuachi'a koka peosica'nivūā paanapi jūnisorena tāsome pāi. Jā'ata'ni jūni vajuraisirumu ruā kokaca'nivūā paajanaa'me repaŋa. ⁴⁴Pāi ca'nivūā icheja cheja pa'ire'oca'nivūā paasinapi jūnisorena tāsome pāi. Jā'ata'ni repaŋa vajuraisirumu mamaca'nivūā paajanaa'me, cūnaumū pa'ina ca'nivūā. Ca'nivūā cheja pa'ire'oca'nivūāna'me cūnaumū pa'ire'oca'nivūā pa'imū.

⁴⁵Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chareparo icheja cheja pa'isi'kū Adán Diopi cho'oūna vajū pa'iu pāi ca'nivū paasi'kuā'mū,

chiimū. Repau Adán pa'isi'eja'che pa'ime mai chura; pāi ca'nivūā paame. Chura Adán charo pāi ca'nivū paaku pa'isi'eja'che Cristoji rani pa'iu chueniso tācojñosi'kūpi charo vajurani pa'iu vajuraisica'nivū'te paaku vajurajache jo'kasi'kuā'mū maire. Jā'ajekūna chura Cristo pa'icheja'che re'oja'che pa'ime mai vajurajanajeju. ⁴⁶Mai ca'nivūā vajuraisica'nivūāre teana īsima'mū maire Dios. Charo icheja cheja pa'ire'oca'nivūāre īsimū Dios maire. Jā'api mai jūni vajuraisirumūta'ni cūnaumū pa'ire'oca'nivūāre īsija'mū Repau. ⁴⁷Pāiū chareparo icheja cheja pa'isi'kū Adán cha'opi cho'ocojñosi'kū paniasomū. Na'a cho'je Maire Paaku Jesucristo cūnaumū Dios pa'icheja pa'ikūji cajeasomū. ⁴⁸Jā'ajekūna pāi icheja cheja

pa'ina ũcuauñko cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán pa'icheja'che pa'ime. Mai ũcuachi'a cunaumu raisi'kure Jesucristo'te cuasana Repau pa'icheja'che pa'ijanaa'me cunaumuna sani. ⁴⁹Pái ũcuauñko cheja pa'ina cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán ca'nivuja'ñe paame. Mai ũcuaja'che cunaumu raisi'kure Jesucristo'te cuasana Repau jüni vajuraisica'nivuja'ñe paajanaa'me.

⁵⁰Musanukonare chu'u majapáijanare iere kuara chiimu chu'u: Mai ca'nivua'icheja chejachi'a pa'ire'oca'nivua'jekuna Dios pa'icheja saicu'amü. ũcuachi'a jüni já'jusoca'nivua'jekuna Dios pa'icheja sani pa'icu'amü. ⁵¹Asarepajü'u. Aperumu Dios Repau kumanesi'ere churana chu'ure kuasi'ere kuara. Jesure cuasana ũcuarepanuko jünisomanejanaa'me. Já'ata'ni Dios maire ũcuauñkore ca'nivua' mamaca'nivua'äre ísija'mü. ⁵²Trompetavü cuhacho juhítona mai ca'nivua' ñakocaã chami sukacheja'che teana mamaca'nivua' sañoja'mü. ũcuaja'che jünisosina repavü juhítona ũcuauñko jünisosica'nivua' paana jo'e jü'imanejañere vajurajjanaa'me. ũcuauñko mamaca'nivua' sañosica'nivua' paajanaa'me mai. ⁵³Mai ca'nivua'icheja cheja pa'ica'nivua' cho'osoja'mü. Já'ajekuna mai ca'nivua' jo'e jü'imanejaca'nivua'äre sañoñe pa'imü maire. ũcuachi'a mai ca'nivua'icheja cheja paaca'nivua' já'jusoja'mü. Já'ajekuna ca'nivua' jo'e já'jumanejaca'nivua'äre sañoñe pa'imü maire. ⁵⁴Mai ca'nivua' jüni já'jusoca'nivua'jekuna mamaca'nivua'äre jo'e jüni já'jumanejaca'nivua'äre sañojanaa'me. Já'aja'ñe cho'ojachere kuajü aperumu tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che kuache ũcuarepa ti'ñeja'mü maire:

Jü'ñe üseja'mü Dios.

Já'ajekuna pái chura jünisoma'ñe pa'ijanaa'me, chiimu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e. ⁵⁵Cheke ũcuachi'a ija'che kumu: Diopi üsekaiuna jü'ima'ñe pa'ijanaa'me pái.

Pái jü'isina vajurajjanajejuna cu'ama'mü repanare, chiimu. ⁵⁶Diopi chü'una aperumu tocha jo'kasi'e rüa jachame pái. Jachajü cu'ache cho'osi'e ro'i ũcuauñko jünisome. ⁵⁷Já'ata'ni Dios, Maire Paakü Jesucristo kurususê'verona jüni ro'ikaisi'ejekuna, maire vasokuna jüni vajurajjanaa'me mai. Já'ajekuna Diore pojoju, “Re'orepamü, Ja'kü”, chiijü pañu. ⁵⁸Já'ajekuna chu'u majapáijanajejuna musanukonare chiimü chura iere chu'vamü chu'u: Diore cuasache jo'kasoma'ñe cuasajü pojoju pa'ijü'u Repau'te. Repau chü'ña ühasoma'ñe cho'okaijü pa'ijü'u. Já'aja'ñe cho'oni cho'ote'emanejanaa'me musanukona. Cho'ojuna Dios re'oja'che cho'okaija'mü musanukonare.

Kuri chi'i Diore cuasanare sa ísijachere kumu

16 ¹Musanukonapi Jerusalén vü'ejoopo pa'inani Diore cuasanani kuri chi'i saonu chiisi'ere asa chu'u Galacia cheja pa'ijooopá pa'inare Jesure cuasakuanupüa chu'vasi'ejache chu'vamü chu'u musanukonare. Repanare ũcuachi'a musanukonapi ũcuaja'che cho'oa'jü chini kuri chi'i-

che'te chũ'vasi'kua'mũ chũ'ũ. Ija'chea'me repa: ²Mũsanũkona ũcuauũko cho'oche cho'o kooche kuri romicorũmũ pa'iche mũsanũkonare ĩsire'onũkorũ te'lenachi'a mini care'vajũ'ũ. Mũsanũkonapi si'arũmũ jã'aja'ñe cho'oto chũ'ũ mũsanũkona pa'icheja saisirũmũ kuri chi'iche peoja'mũ. ³Chũ'ũ saisirũmũ mũsanũkonapi chekũnare re'oja'che pa'inani jãaa chẽarena Jerusalén vũ'ejoopona saoja'mũ chũ'ũ repanare, mũsanũkona chi'isi'ere kurire sakaarũ chini. Repanare saoni utija'ovana, “Chũ'ũ Pabloji inare saomũ”, chiiche tocha ĩsija'mũ repanare, sa ñoa'jũ chini. ⁴Reparũmũ tĩ'ato, “Chũ'ũpi ja'me saito na'a re'ocosomũ”, chini cuasa chekũrũmũ ja'me saijacosomũ chũ'ũ. Chũ'ũ saito chũ'ũna'me saijanaa'me repana.

Pablo repau ku'ijachere kũamu

⁵Chũ'ũ mũsanũkonare sani ñara chiimũ. Jã'ata'ni charo Macedonia chejana saija'mũ chũ'ũ. Jã'achejapi mũsanũkona pa'icheja Corinto vũ'ejoopo saija'mũ chũ'ũ. ⁶Mũsanũkona pa'icheja sani jeerũmũ pa'ijacosomũ chũ'ũ. Chekũrũmũ okorũmũ si'achetũ'ka ja'me pa'ija'mũ chũ'ũ mũsanũkonare, pani pi'ni jo'e chekũchejana saiũna mũsanũkonapi chũ'ũni pojojũ saoa'jũ chini. ⁷Mũsanũkonani jmamakarũ sani ja'me pa'iche'te cuhekũ chura mũsanũkona pa'icheja saima'mũ chũ'ũ. Diopi ũsema'to na'a pa'isirũmũ sani jeerũmũ pa'ija'mũ chũ'ũ. ⁸Chura saima'ñe Efeso vũ'ejoopo'te pa'ija'mũ chũ'ũ Pentecostés fiesta caraichejatũ'ka. Jã'a caraisirũmũta'ni saija'mũ chũ'ũ. ⁹Icheja pa'ina pãi Dios chũ'o asaneena jainũkoa'me. Jã'ajekũna Diopi cho'okaiũna repanare ũcuau chũ'ore chũ'vakũ pa'imũ chũ'ũ. Jã'ata'ni chekũna chũ'ũ chũ'vache'te asacuhejũ cu'ache cho'ome chũ'ũre chũ'vamanea'kũ chini.

¹⁰Timoteo mũsanũkona pa'icheja saito pojojũ re'oja'che cho'oju kuirajũ pa'ijũ'ũ repau'te, pojokũ paau. Maire Paakũ'te chũ'ũ cho'okaicheja'che cho'okaiũ pa'ikũ'mũ repau. ¹¹Jã'ajekũna mũsanũkona te'euĩjẽ'e cuhemanejũ'ũ repau'te. Cuhema'ñe pojojũ repau chũ'ũre jo'e rairũmũ, “Re'oja'che saijũ'ũ”, chiiju pojojũ raojũ'ũ repau'te, ichejana chũ'ũ pa'ichejana pojokũ rani tĩ'aa'kũ. Chekũna Jesure cuasanana'me cha'aja'mũ chũ'ũ repau'te.

¹²Chura mai majapãijua'iu Apolos pa'iche'te kũara. Ija'ova chũ'ũ chũ'o i'kakũ tochasija'ova sakaijana mai majapãijanana'me sani mũsanũkonani ñaa'kũ chini raa chũ'vasi'kua'mũ chũ'ũ repau'te. Jã'ata'ni irũmũ saicu'a-kũasomũ repau'te. Na'a pa'isirũmũ repau'te saire'orũmũna saija'mũ repau.

Pablo cuharepacho i'kasi'ere kũamu

¹³Mũsanũkonapi cu'ache cho'omanẽũ chini cuasarepajũ pa'ijũ Jesure cuasache ũhasomanejũ'ũ. Diopi cho'okaiũna kokarekoñoã paajũ vajũ-chũma'ñe Repau'ni masi cuasajũ pa'ijũ'ũ. ¹⁴Mũsanũkonapi chekũnare si'arũmũ cuasajũ cho'oju pa'ijũ'ũ.

15 Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Acaya cheja cakũ Estéfanas repau majapãina'me repacheja pa'inare charo Jesure cuasaju jovosi'e masime mʉsanũkona, ũcuachi'a Jesure cuasanajeju repa chekũnare Jesure cuasanare si'arũmũ re'oja'che cho'okaiche. 16 Jã'ana pa'icheja'che pa'inani repa chũ'ũñe cho'okaiju pa'ijũ'u, chiimũ chũ'u, ũcuachi'a Jesure cho'oche cho'okainare ũcuaukore.

17 Mʉsanũkonare oiũ ñauache cuasakũjekũ Estéfanana'me Fortuna'ona'me Acaico'te mʉsanũkona pa'icheja pa'inapi ichejana ratena ña pojomũ chũ'u. 18 Repa i'kache asa vaju'si'kua'mũ chũ'u. Mʉsanũkona ũcuaja'che repa'ni chũ'u kuasi'ere co'i kuajũna asa pojojanaa'me. Rani pa'ijũ chũ'ure rua re'oja'che cho'okaisinaa'me repa. Jã'ajekũna repa'ni co'isirũmũ pojojũ'u. 19 Jesure cuasakuanupũã Asia cheja pa'ikuanupũã ja'me chũ'o saome mʉsanũkonare. ũcuaja'che Aquilana'me Priscila Maire Paaku'te cuasanajeju chũ'o saome mʉsanũkonare, ũcuaja'che Jesuni pojojũ repa vũ'e chi'ikuanupũ. 20 Icheja pa'ina Jesure cuasana ũcuauko chũ'o saome mʉsanũkonare. ũcuachi'a mʉsanũkona re'oja'che pa'ijũ sãĩñechi'a cuasaju si'arũmũ chẽse pojojũ pa'ijũ'u. 21 Chũ'u Pablo ija'ova tochache chũ'ũsi'kũ chã'tireparo jmamakaru chũ'ũrepau jũtũpi tochamũ ie: 22 Maire Paaku'te Jesucristo'te cuasamanare Diopi cu'ache cho'oa'kũ repa'ni. Maire Paaku Jesucristo cunaũmũ Pa'ikũji na'mi cajea'kũ. 23 Maire Paaku Jesucristo'ni oiũ re'oja'che cho'okaũ mʉsanũkonare, chiimũ chũ'u. 24 Mʉsanũkonare Jesucristo'te cuasanare ũcuaukore oiũ cuasakũ'mũ chũ'u. Re'omũ.

Pablo